A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2011. szeptember 20.*

A T-461/08. sz. ügyben,

az **Evropaïki Dynamiki – Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE** (székhelye: Athén [Görögország], képviselik: N. Korogiannakis és P. Katsimani ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Beruházási Bank (EBB)** (képviselik: C. Gómez de la Cruz és T. Pietilä, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: J. Stuyck ügyvéd)

alperes ellen

egyfelől az EK 225. cikk és az EK 230. cikk alapján előterjesztett, az EBB 2008. január 31-i, a felperesnek egy informatikai rendszer karbantartásához, támogatásához és fejlesztéséhez biztosítandó segítségnyújtásra vonatkozó szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési eljárás keretében benyújtott ajánlatát elutasító és a szerződést más

* Az eljárás nyelve: angol.

ajánlattevőnek odaítélő határozatának megsemmisítése iránti kérelme, másfelől az EK 225. cikk, az EK 235. cikk és az EK 288. cikk alapján előterjesztett kártérítés iránti kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács),

tagjai: I. Pelikánová elnök (előadó), K. Jürimäe és M. van der Woude bírák,

hivatalvezető: N. Rosner tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. november 17-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 A felperes Evropaïki Dynamiki – Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE a görög jog szerint alapított, az információ- és kommunikációtechnológia területén működő társaság.

2 Az Európai Beruházási Bank (EBB) az Európai Unió Hivatalos Lapjának Kiegészítésében (HL S 176) 2007. szeptember 13-án 2007/S 176-215155 nyilvántartási számon közzétett hirdetménnyel közbeszerzési eljárást indított a „hitelügyekkel foglalkozó személyes ügyfélszolgálati rendszere (Serapis) karbantartásához, támogatásához és fejlesztéséhez biztosítandó segítségnyújtásra" irányuló szolgáltatásnyújtás tárgyában. A hirdetményben és az említett közbeszerzésre vonatkozó ajánlattételhez szükséges dokumentációban szereplő leírás szerint a „Système efficace et rapide d'accès aux prêts et aux informations de support" (Serapis) az EBB számítástechnikai alkalmazásának (Front Office) hiperszövege a hitelügyletek terén. A Serapis az EBB „hitelezési" területtel foglalkozó illetékes szervezeti egységei – így az „Európán belüli finanszírozás Igazgatósága", az „Európán kívüli finanszírozás Igazgatósága", a „Kockázatkezelési Igazgatóság", a „Projektek Igazgatósága", illetve a jogi osztály – számára az összes információt egy helyen kezelő portálként került kialakításra. A Serapis a hitelezési üzletág munkafolyamatát támogatja a művelet létrehozásától annak értékelésén (érvényesítés) át egészen a „Note Conjointe" (aláírás) megtörténtéig, ami aztán elindítja a megfelelő háttértevékenységgel kapcsolatos munkafolyamatot az EBB számítástechnikai alkalmazásának „Force Prêts" elnevezésű részében, amely lehetővé teszi az említett rendszerért felelős személyeknek annak adminisztrációját és kezelését (Back Office).

3 A közbeszerzési hirdetmény a nyertes ajánlattevővel négy évre szóló keretmegállapodás kötését írta elő, valamint a keretmegállapodás alapján a konkrét projektekre vonatkozó egyedi megrendelésekkel kapcsolatos szerződések ez utóbbi részére való odaítélését. A közbeszerzési hirdetmény és az ajánlattételhez szükséges dokumentáció előírta, hogy a szerződést a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot benyújtó ajánlattevő részére kell odaítélni, amely az ajánlattételhez szükséges dokumentációban rögzített odaítélési szempontok alapján kerül értékelésre. Ez utóbbi tartalmazta az odaítélési szempontok súlyozását is, nevezetesen a műszaki szempontok 75%-os súllyal rendelkeztek, amiből 15%-ot a „minőségirányítási eljárás" megnevezésű, 45%-ot „az ajánlott személyzet képességeinek és képesítéseinek megfelelőségi szintje" megnevezésű, és szintén 15%-ot a „saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség" megnevezésű szempont ért, továbbá 25%-os súllyal esett számításba a pénzügyi szempont.

4 Az EBB 2007. október 31-i levelében valamennyi, az ajánlati felhívással kapcsolatban kiegészítő tájékoztatást kérő személy számára egy, a szóban fogó közbeszerzési eljárásra vonatkozó „Kérdések és válaszok" című listát küldött meg.

5 2007. november 9-én, az ajánlattételi határidő utolsó napján (az eljárást megindító hirdetmény IV.3.5 pontja) a felperes benyújtotta ajánlatát.

6 Az EBB-hez összesen hét ajánlatot nyújtottak be, amelyeket a bírálóbizottság vizsgált meg. Az eljárás első két szakaszán, azaz a kizárási szakaszon (az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 6.1 pontja) és a kiválasztási szakaszon (az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 6.2 pontja) valamennyi ajánlattevő túljutott. Az utolsó szakaszban, azaz az ajánlatok összehasonlító értékelésének és a szerződés odaítélésének szakaszában (az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 7. pontja) – amely szakasz vonatkozásában az volt előírva, hogy a továbbjutott ajánlattevők ajánlatát az ajánlatkérő először kizárólag a műszaki szempontok alapján vizsgálja meg, és elutasítja azokat az ajánlatokat, amelyek nem érik el az ajánlattételhez szükséges dokumentációban meghatározott minimális pontszámot, majd ezt követően vizsgálja meg a műszaki értékelésen továbbjutó ajánlatokat a pénzügyi szempont alapján is – az ajánlatkérő csak öt ajánlatot vizsgált meg az említett pénzügyi szempont alapján – köztük a felperesét is –, mivel a másik két ajánlat a műszaki értékelés alapján nem érte el az ajánlattételhez szükséges dokumentációban meghatározott minimális pontszámot. Az ajánlatok összehasonlító értékelését követően a bírálóbizottság a legjobb összpontszámot a Sybase BVBA (a továbbiakban: nyertes ajánlattevő) ajánlatának ítélte, a felperes ajánlatát pedig második helyre rangsorolta. A bírálóbizottság által végzett értékelésre tekintettel az EBB 2008. január 31-én a felperes által benyújtott ajánlat elutasításáról, és a szerződésnek a nyertes ajánlattevő részére történő odaítéléséről határozott (a továbbiakban: megtámadott határozat), miután a 2008. január 29-én tartott megbeszélésen ez utóbbival megvitatta ajánlatának egyes elemeit.

7 2008. február 18-án az EBB a felperes kivételével valamennyi ajánlattevőnek levelet küldött, amelyben arról tájékoztatta őket, hogy a szerződést a nyertes ajánlattevőnek ítélte oda.

8 2008. június 12-én, illetve 17-én a keretmegállapodást az EBB, majd a nyertes ajánlattevő is aláírta, és az 2008. június 16-án lépett hatályba.

9 A felperes, miután a Hivatalos Lap Kiegészítésében (HL S 144) közétett, 2008/S 144-192307 nyilvántartási számú hirdetményből tudomást szerzett a szerződés odaítéléséről, 2008. július 31-i levelében panaszt tett az EBB-nél az ajánlattételhez szükséges dokumentáció, és a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértése miatt, mivel nem tájékoztatták megfelelő időben a megtámadott határozatról. A felperes felszólította az EBB-t az odaítélési eljárás és a keretmegállapodás aláírásának felfüggesztésére, illetve adott esetben ez utóbbi semmissé nyilvánítására. Információkat kért továbbá a közbeszerzési eljárással kapcsolatban, így többek között a nyertes ajánlattevőnek, az utóbbi által a közbeszerzési eljárás céljából létrehozott társulás tagjainak, valamint az alvállalkozóinak a nevét, az egyes odaítélési szempontok vonatkozásában a saját ajánlatára és a nyertes ajánlattevő ajánlatára odaítélt pontszámokat, a saját ajánlata és a nyertes ajánlattevő ajánlata összehasonlítására vonatkozó, különösen pénzügyi jellegű információkat, valamint a saját ajánlatára és a nyertes ajánlattevő ajánlatára vonatkozó bírálóbizottsági jelentés részletes másolatát kívánta megismerni.

10 2008. augusztus 1-jei levelében az EBB a felperes számára magyarázattal szolgált az odaítélési szempontok relatív súlyozásával kapcsolatban. Azt is megjegyezte, hogy a szerződést a nyertes ajánlattevőnek ítélte oda, és valamennyi odaítélési szempont vonatkozásában megjelölte a felperes, illetve a nyertes ajánlattevő ajánlatára adott pontszámok megoszlását. Megjelölte továbbá, hogy a felperes ajánlata 22,03 pontot kapott (a maximális 35-ből), míg a nyertes ajánlattevő ajánlata 29,36 pontot (a maximális 35-ből).

11 Ugyanezen a napon a felperes, mivel úgy ítélte meg, hogy a kért információknak csak a töredékét kapta meg, újabb levelet küldött az EBB-nek, amelyben megkérte, hogy válaszoljon valamennyi, a július 31-i levelében feltett kérdésére, küldje meg számára a megtámadott határozat indokolását, és tájékoztassa arról, hogy a keretmegállapodást aláírta-e a nyertes ajánlattevővel, vagy sem. Arra az esetre, ha erre még nem került sor, a felperes kérte az EBB-től az említett szerződés aláírásának felfüggesztését keresete részletes vizsgálatának befejezéséig.

12 2008. augusztus 6-án az EBB elismerte a felperes levelének átvételét. 2008. augusztus 14-én elismerte, hogy „adminisztrációs hibát" vétett azzal, hogy elmulasztotta hivatalos levélben tájékoztatni a felperest az ajánlatok összehasonlító értékelésének eredményéről, amiért elnézést kért. Hozzátette, hogy a közbeszerzési eljárás összességében érvényes volt, és az elkövetett adminisztrációs hiba nem minősül olyan lényeges szabálytalanságnak, amely indokolná a nyertes ajánlattevővel megkötött keretmegállapodás felfüggesztését vagy semmissé nyilvánítását.

13 2008. szeptember 1-jén a felperes újabb levelet küldött az EBB-nek, amelyben több, a közbeszerzési eljárás során vétett hibát is megjelölt. Álláspontja szerint az EBB összekeverte az ajánlattevők kiválasztásának és a szerződés odaítélésének szempontjait. Emellett álláspontja szerint hátrányosan megkülönböztető, illetve pontatlan odaítélési szempontokat alkalmazott; megsértette az ajánlattevőknek a szerződés odaítéléséről szóló határozatról megfelelő időben történő tájékoztatására, és arra vonatkozó kötelezettségeit, hogy jogorvoslathoz való joguk garanciájaként standstill időszakot biztosítson számukra; eljárása nem volt kellően átlátható; megsértette az egyenlő bánásmód elvét; elmulasztotta megindokolni a megtámadott határozatot; és az ajánlatok összehasonlító értékelése során olyan formulát alkalmazott, amelynek a hatása a „gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat" szempontjának a semlegesítése volt, és ezzel előnyben részesítette a magasabb árat tartalmazó ajánlatokat.

14 2008. szeptember 10-én az EBB elismerte a felperes 2008. szeptember 1-jei levelének átvételét, és tájékoztatta őt arról, hogy azt vizsgálat céljából továbbította a panaszokat kezelő irodájának, valamint hogy arra legkésőbb 2008. október 27-ig válaszolni fog.

15 2008. október 27-én az EBB levelet küldött a felperesnek, amelyben tájékoztatta arról, hogy mivel ez utóbbi 2008. október 6-án eljárást indított a Törvényszék előtt, panaszát a továbbiakban nem áll módjában intézni.

Az eljárás és a felek kérelmei

16 A Törvényszék Hivatalához 2008. október 6-án benyújtott keresetlevelével a felperes előterjesztette a jelen keresetet.

17 Az EBB 2009. január 30-án nyújtotta be ellenkérelmét.

18 A választ és a viszonválaszt 2009. április 15-én, illetve június 15-én terjesztették elő.

19 Az előadó bíró javaslatára a Törvényszék (második tanács) az eljárási szabályzata 64. cikkében előírt pervezető intézkedések keretében felszólította az EBB-t, hogy válaszoljon arra a kérdésre, hogy a szervezetén belül mely hatóság fogadta el pontosan a megtámadott határozatot, és ez utóbbit, vagy az azt tartalmazó iratot bocsássa a Törvényszék rendelkezésére.

20 Az EBB e felszólításnak az előírt határidőn belül eleget tett. 2009. december 15-én benyújtott levelében jelezte, hogy belső szabályainak, és a tényállás idején érvényesülő gyakorlatnak megfelelően a megtámadott határozatot az azóta az általános stratégiai igazgatóságba beolvadt információtechnológiai igazgatóság igazgatója fogadta el, majd azt az EBB elnöke hagyta jóvá a keretmegállapodásnak a nyertes ajánlattevővel való megkötését megelőzően. Benyújtott továbbá egy 2008. január 31-én kelt, SCC/IT/FLA/2008-015/kr nyilvántartási számú, „feljegyzés aktához" elnevezésű dokumentumot (a továbbiakban: 2008. január 31-i feljegyzés), amely tartalmazta az említett igazgatónak a szerződés nyertes ajánlattevő részére történő odaítélésére vonatkozó határozatát, valamint a bírálóbizottság végleges értékelési lapját, amely e feljegyzés mellékletét képezte.

21 A 2010. január 8-án benyújtott levelében a felperes előadta a 2008. január 31-i feljegyzéssel kapcsolatos észrevételeit. Az említett feljegyzésben szereplő információkra tekintettel új jogalapot hozott fel.

22 Az EBB a 2010. január 26-án benyújtott levelében előadta a felperes által 2010. január 8-án benyújtott levélben felhozott új jogalappal kapcsolatos észrevételeit.

23 Mivel módosult a Törvényszék tanácsainak összetétele, az előadó bírót a negyedik tanácsba osztották be, következésképpen a jelen ügyet e tanács elé utalták.

24 Az előadó bíró jelentése alapján a Törvényszék (negyedik tanács) a szóbeli szakasz megnyitásáról határozott.

25 A Törvényszék a 2010. november 17-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előterjesztéseit és a kérdéseire adott válaszait.

26 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg a megtámadott határozatot;

– kötelezze az EBB-t arra, hogy térítse meg a felperesnek a szóban forgó közbeszerzési eljárás során a megtámadott határozat jogellenessége miatt elszenvedett kárát, amelynek becsült mértéke 1 940 000 euró;

– az EBB-t kötelezze a költségek viselésére, a kereset elutasítása esetén is.

27 Az EBB azt kéri, hogy a Törvényszék:

– nyilvánítsa a megsemmisítés iránti keresetet megalapozatlannak;

– a kártérítés iránti kérelmet nyilvánítsa elfogadhatatlannak, illetve másodlagosan megalapozatlannak;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

1. *A kereset elfogadhatóságáról*

28 Mindenekelőtt kifejezetten a kereset elfogadhatóságának feltételeit meghatározó szabályok időbeli alkalmazandóságának kérdését illetően hangsúlyozni kell, hogy az állandó ítélkezési gyakorlatból az következik egyfelől, hogy a *tempus regit actum* elvének megfelelően a kereset elfogadhatóságának kérdését az előterjesztésekor hatályos szabályok alapján kell eldönteni (a Bíróság 60/72. sz., Campogrande kontra Bizottság ügyben 1973. május 8-án hozott ítéletének [EBHT 1973., 489. o.] 4. pontja; lásd továbbá ebben az értelemben analógia útján a Bíróság elnöke C-66/08. sz.

Kozlowski-ügyben 2008. február 22-én hozott végzésének [az EBHT-ban nem tették közzé] 7. pontját), és másfelől, hogy a kereset elfogadhatóságának feltételeit a kereset előterjesztésének időpontjában kell megítélni, azaz a keresetlevél benyújtásakor (a Bíróság C-61/96., C-132/97., C-45/98., C-27/99., C-81/00. és C-22/01. sz., Spanyolország kontra Tanács egyesített ügyekben 2002. április 18-án hozott ítéletének [EBHT 2002., I-3439. o.] 23. pontja, a Törvényszék T-131/99. sz., Shaw és Falla kontra Bizottság ügyben 2002. március 21-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-2023. o.] 29. pontja, és a T-301/01. sz., Alitalia kontra Bizottság ügyben 2008. július 9-én hozott ítéletének [EBHT 2008., II-1753. o.] 37. pontja).

29 Mivel a jelen keresetet 2008. október 6-án nyújtották be, az elfogadhatóságára vonatkozó kérdéseket az ebben az időpontban hatályos rendelkezések, nevezetesen az EK-Szerződés, és nem az EUSZ-Szerződés 2009. december 1-jén hatályba lépett, megfelelő új rendelkezései alapján kell megítélni.

A Törvényszék hatásköréről

A felek érvei

30 A felperes arra hivatkozik, hogy az EK 230. cikk alapján előterjesztett, a megtámadott határozat megsemmisítése iránti kérelem elfogadható. Az EK-Szerződéshez csatolt, az EBB alapokmányáról szóló jegyzőkönyv (a továbbiakban: alapokmány) nem ír elő az EBB jogi aktusai jogszerűségének felülvizsgálatára vonatkozó teljes mechanizmust. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az ilyen felülvizsgálat nem lehetséges. A 294/83. sz., Les Verts kontra Európai Parlament ügyben 1986. április 23-án hozott ítéletének [EBHT 1986., 1339. o.] 23–25. pontjában a Bíróság kimondta, hogy mivel az Európai Közösség jogközösség, valamennyi szerve által kibocsátott jogi aktussal szemben lehetővé kell tenni a bírósági felülvizsgálatot, amennyiben azok harmadik személyekre nézve joghatások kiváltására irányulnak. Az EK-Szerződés és az alapokmánya alapján az EBB a Közösség egyik szerve, sőt intézménye, és aktusai, amennyiben harmadik

személyekre nézve joghatások kiváltására irányulnak, a Bíróság által gyakorolt jogszerűségi felülvizsgálat tárgyát kell, hogy képezzék. Álláspontja szerint az, hogy az EBB aktusait az EK 230. cikk kifejezetten nem említi, e tekintetben nem akadály. A Bíróság kettős feltételt határozott meg az EK 230. cikknek a közösségi hatóságok és ügynökségek által kibocsátott aktusokra történő alkalmazhatóságának megállapításával kapcsolatban, amely azon a kérdésen alapul, hogy a szóban forgó hatóság szerepel-e az EK 230. cikkben, illetve, hogy annak aktusai megfelelő bírósági felülvizsgálat tárgyát képezik-e, vagy sem.

31 Az EBB szintén úgy véli, hogy a felperes megsemmisítés iránti kérelme elfogadható. Azt kéri a Törvényszéktől, hogy egyértelműen állapítsa meg hatáskörét a valamely személy által benyújtott ajánlatot elutasító és a szóban forgó közbeszerzési szerződést egy másik személy részére odaítélő határozatának megsemmisítésére irányuló kérelem, valamint az e határozat következtében állítólagosan elszenvedett kár megtérítése iránti kérelem elbírálása tárgyában, mivel a luxemburgi közigazgatási bíróság 2007. szeptember 26-i ítéletében (22447. nyilvántartási szám) tévesen megállapította a saját hatáskörét e tárgyban, amit a másodfokon eljáró közigazgatási bíróság is megerősített 2008. február 21-i ítéletében (23620C. nyilvántartási szám). A C-370/89. sz., SGEEM és Etroy kontra EBB ügyben 1992. december 2-án hozott ítéletében (EBHT 1992., I-6211. o.) a Bíróság is megállapította a hatáskörét a valamely társaság által benyújtott, az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződést nem neki odaítélő EBB-határozat állítólagos jogellenességén alapuló kártérítési kereset elbírálása tárgyában. Emellett a Törvényszék a T-411/06. sz., Sogelma kontra AER ügyben 2008. október 8-án hozott ítéletének (EBHT 2008., II-2771. o.) 42. és 43. pontjában a Les Verts kontra Európai Parlament ügyben kialakított ítélkezési gyakorlat (lásd a fenti 30. pontot) alkalmazásával kimondta, hogy a közösségi szervek – ebben az esetben az Európai Újjáépítési Ügynökség (EAR) – által közbeszerzési eljárás keretében hozott határozatok, amennyiben azok harmadik személyekre nézve joghatások kiváltására irányulnak, a Törvényszék előtt megtámadható aktusoknak minősülnek. Az EBB álláspontja szerint ezért őt közösségi közigazgatási szerv minőségében ugyanígy kell kezelni, amikor közbeszerzési eljárásai keretében vagy a dokumentumaihoz való hozzáférés iránti kérelmek tárgyában olyan határozatokat fogad el, amelyek harmadik személyekre nézve joghatások kiváltására irányulnak. Ezzel szemben az EBB álláspontja szerint hitelezési tevékenységének gyakorlása tekintetében, azaz amikor a pénzügyi piacokon jár el, mint bármely más pénzintézet, nem tartozik a Törvényszék hatáskörébe (a

Törvényszék T-460/93. sz., Têtе és társai kontra EBB ügyben 1993. november 26-án hozott ítéletének [EBHT 1993., II-1257. o.] 20. pontja).

A Törvényszék álláspontja

32 A jelen jogvita felei ez esetben egyetértenek abban, hogy a Törvényszék hatáskörrel rendelkezik a jelen megsemmisítés iránti kereset elbírálása tekintetében. Mindazonáltal, mivel a Törvényszék hatásköre nélkülözhetetlen feltétel, azt a Törvényszék hivatalból vizsgálhatja (lásd a Törvényszék T-29/02. sz., GEF kontra Bizottság ügyben 2005. március 15-én hozott ítéletének [EBHT 2005., II-835. o.] 72–74. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot; lásd továbbá ebben az értelemben a Bíróság 92/78. sz., Simmenthal kontra Bizottság ügyben 1979. március 6-án hozott ítéletének [EBHT 1979., 777. o.] 21. és 22. pontját). A Törvényszéket tehát nem köti a feleknek a jelen kereset elbírálására vonatkozó hatáskörével kapcsolatos álláspontja, és meg kell vizsgálnia, hogy a felek meghallgatását követően nem kell-e hivatalból elfogadhatatlansági kifogást emelnie azon az alapon, hogy az említett kereset elbírálására vonatkozó hatásköre – részben vagy egészben – hiányzik. Ez a jelen eset körülményei között annál is inkább indokolt, mivel egy nemzeti bíróság is megállapította a saját hatáskörét az EBB által saját nevében lefolytatott közbeszerzési eljárás keretében valamely személy által benyújtott ajánlatot elutasító és a szóban forgó közbeszerzési szerződést egy másik személy részére odaítélő EBB-határozat jogszerűségének elbírálására.

33 Az EK 5. cikk, az EK 10. cikk, az EK 297. cikk és az EK 307. cikk első bekezdése, valamint az EU-Szerződés és különösen az EUSZ 5. cikk értelmében a Bíróság a hatásköreit az EK, illetve az EU-Szerződés rendelkezéseiben meghatározott feltételek szerint és célokból gyakorolja. A Törvényszék hatáskörei – amint azt a Bíróság alapokmányának 51. cikke rögzíti – az EK 225. cikkben és az EAK-Szerződés 140a. cikkben kerültek felsorolásra.

34 A Törvényszék olyan kereset elbírálására vonatkozó hatáskörének kérdését, amely egyszerre tartalmaz az EBB harmadik személynek sérelmet okozó aktusának megsemmisítése iránti kérelmet, és az EBB jogellenes magatartásával az említett harmadik személynek okozott kár megtérítése iránti kérelmet, az EBB alapokmányának a tényállás idején alkalmazandó változata alapján kell elbírálni, különösen annak 29. cikke első bekezdése, valamint az EK 225. cikk (1) bekezdése, az EK 235. cikk, az EK 237. cikk és az EK 288. cikk második bekezdése, illetve adott esetben az EK 230. cikk alapján.

35 Az alapokmány 29. cikkének első bekezdése kimondja, hogy „[a]z egyrészről [az EBB], másrészről annak hitelezői, adósai vagy bármely más személy közötti jogvitákban a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróság jár el, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a Bíróság rendelkezik hatáskörrel". Emellett a Bíróság megállapította, hogy sem az EK-Szerződés, sem e cikk nem zárja ki a Bíróságnak az EBB-vel kapcsolatos jogviták elbírálására vonatkozó hatáskörét, sőt ez utóbbi rendelkezés kifejezetten fenntartja az EK-Szerződésben ráruházott hatásköröket (lásd ebben az értelemben a fenti 31. pontban hivatkozott SGEEM és Etroy kontra EBB ügyben hozott ítélet 17. és 18. pontját).

36 A jelen jogvitában az EBB egy görög jog szerinti társasággal áll szemben, amely nem tartozik az ellenőrzése alá, és amelyet ezért az alapokmány 29. cikkének első bekezdése értelmében vett más személynek kell tekinteni. Ez utóbbi rendelkezés megfogalmazásának megfelelően azon kérdés eldöntéséhez, hogy az ilyen jogvita a Bíróság vagy a nemzeti bíróságok hatáskörébe, illetve, hogy adott esetben a Bíróság vagy a Törvényszék hatáskörébe tartozik-e, az EK-Szerződés rendelkezéseire kell támaszkodni.

37 Egyfelől a megtámadott határozat megsemmisítése iránti kérelmet illetően a Törvényszék hatáskörének a kérdése mindenekelőtt, mivel különös rendelkezésről van szó, az EK 237. cikknek az EK 225. cikk (1) bekezdésével összefüggésben történő értelmezésétől függ.

38 Az EK 237. cikk a következőképpen szól:

„A Bíróság az itt megállapított kereteken belül hatáskörrel rendelkezik a következő vitás ügyekben:

a) az [alapokmányból] eredő kötelezettségek teljesítése a tagállamok által. Ebben a vonatkozásban [az EBB] Igazgatótanácsa rendelkezik [az EK-Szerződésből eredő kötelezettségeinek valamely tagállam általi megszegésére vonatkozó EK] 226. cikk által a Bizottságra ruházott hatáskörrel;

b) az [EBB] Kormányzótanácsa által elfogadott intézkedések. Ebben a vonatkozásban bármely tagállam, a Bizottság vagy [az EBB] Igazgatótanácsa indíthat keresetet [az EK] 230. cikkben megállapított feltételek mellett;

c) az [EBB] Igazgatótanácsa által elfogadott intézkedések. Az ilyen intézkedések ellen csak a tagállamok vagy a Bizottság indíthatnak keresetet [az EK] 230. cikkben meghatározott feltételek mellett, és kizárólag [az alapokmány] 21. cikkének (2), (5)–(7) bekezdésében foglalt eljárási szabályok megsértésére történő hivatkozással;

[…]”

39 Emellett az EK 225. cikk (1) bekezdéséből következik, hogy a Bíróság kizárólagos hatáskörrel rendelkezik az EK 237. cikk szerinti keresetek elbírálására.

40 Annak eldöntése érdekében, hogy a megtámadott határozat az EK 237. cikk hatálya alá tartozik-e, fel kell idézni az EBB különböző szerveinek hatáskörét.

41 Az alapokmány 8. cikke értelmében az EBB-t a kormányzótanács, az igazgatótanács és az igazgatási bizottság irányítja és igazgatja.

42 Az alapokmány 9. cikke értelmében a kormányzótanács megállapítja az EBB hitelpolitikájára vonatkozó általános irányelveket, és különösen határoz a jegyzett tőke felemeléséről, jóváhagyja az igazgatótanács éves jelentését, az éves mérleget és az eredménykimutatást, valamint az EBB eljárási szabályzatát, így a kormányzótanács kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a szervezeti egységei belső működésének megszervezésére a gondos ügyintézés érdekében (a Bíróság C-15/00. sz., Bizottság kontra EBB ügyben 2003. július 10-én hozott ítéletének [EBHT 2003., I-7281. o.] 67. és azt követő pontjai). Az alapokmány 11. cikke értelmében az igazgatótanács hatáskörrel rendelkezik kölcsönök és garanciák nyújtásával, valamint kölcsönök felvételével kapcsolatos határozatok meghozatalára; megállapítja a kölcsönök kamatait és a garanciavállalás díját; gondoskodik az EBB megfelelő igazgatásáról; biztosítja a bank ügyvezetésének az EK-Szerződéssel és ezen alapokmánnyal, valamint a kormányzótanács által megállapított általános irányelvekkel való összhangját. Az alapokmány 11. cikke (2) bekezdésének hetedik albekezdése értelmében az igazgatótanács ülésein az igazgatási bizottság elnöke, illetve akadályoztatása esetén egyik alelnöke elnököl; az elnök nem szavaz. Az alapokmány 13. cikke szerint az igazgatási bizottság az EBB állandó testületi végrehajtó szerve. Az igazgatási bizottság az elnök felügyelete alatt és az igazgatótanács ellenőrzése mellett felel az EBB folyó ügyeinek intézéséért, és előkészíti az igazgatótanács határozatait, továbbá gondoskodik ezeknek a határozatoknak a végrehajtásáról. Az igazgatási bizottság ülésein az EBB elnöke elnököl. Az igazgatási bizottság tagjai kizárólag az EBB-nek tartoznak felelősséggel. Az igazgatási bizottság tagjait a kormányzótanács az igazgatótanács javaslata alapján megújítható, hatéves időtartamra nevezi ki.

43 Az EBB-nek a Törvényszék által feltett kérdésre adott válaszából, valamint a 2008. január 31-i feljegyzésből kitűnik, hogy a megtámadott határozatot az azóta az EBB általános stratégiai igazgatóságba beolvadt információtechnológiai igazgatóság igazgatója fogadta el. Az EBB előadta, hogy e határozatot ezt követően az EBB elnöke jóváhagyta a keretmegállapodásnak a nyertes ajánlattevővel való, a 2008. június 12-i és 17-i aláírással történő megkötését megelőzően (lásd a fenti 20. pontot). Noha az iratok között nem szerepel a megtámadott határozatnak az EBB elnöke által történt jóváhagyására vonatkozó bizonyíték, vélelmezni kell annak a jelen eljárás céljából való bizonyítottságát, mivel azt a felperes nem vitatja. Amennyiben tehát a megtámadott határozatot az EBB elnökének „felügyelete alatt" fogadták el, ebből arra lehet következtetni, hogy az az EBB-nek az alapokmány 13. cikke (3) bekezdése szerinti „folyó ügyek intézésének" a körébe, és ennélfogva az igazgatási bizottság feladatkörébe tartozott (lásd ebben az értelemben a fenti 42. pontban hivatkozott Bizottság kontra EBB ügyben hozott ítélet 66. pontját), amelynek a feladata éppen az EBB folyó ügyeinek az intézése az elnök felügyelete alatt. A jelen esetben ugyanis semmilyen körülmény nem teszi kétségessé azt, hogy az EBB által saját nevében odaítélt szerződésre vonatkozó közbeszerzési eljárás lefolytatása az EBB „folyó ügyeinek intézése" körébe tartozik.

44 Meg kell tehát állapítani, hogy a megtámadott határozat nem tartozott sem a kormányzótanács, sem az igazgatótanács hatáskörébe, és ennélfogva azt az EBB e két szerve egyikének sem lehet betudni, következésképpen nem terjednek ki rá az EK 237. cikk különös rendelkezései.

45 Ezt követően azt kell még megvizsgálni, hogy a Törvényszék az EK 225. cikk és az EK 230. cikk alapján elbírálhatja-e az EBB olyan végleges aktusával szemben előterjesztett megsemmisítés iránti keresetet, amely harmadik személy számára joghatással jár.

46 Emlékeztetni kell mindenekelőtt arra, hogy a Közösség jogközösség, amennyiben mind tagállamai, mind intézményei jogi aktusait vizsgálni kell a Közösség alkotmányos alapjának, azaz az EK-Szerződésnek való megfelelés szempontjából, és hogy az

EK-Szerződés a keresetek és eljárások olyan teljes rendszerét hozta létre, melynek célja, hogy a Bíróság számára biztosítsa az intézmények jogi aktusainak jogszerűségére vonatkozó felülvizsgálat lehetőségét (lásd a fenti 42. pontban hivatkozott Bizottság kontra EBB ügyben hozott ítélet 75. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Ez szintén megfelel az Európai Unió Nizzában, 2000. december 7-én kihirdetetett Alapjogi Chartája (HL 2000. C 364., 1. o.; a továbbiakban Charta) 47. cikke által követett célkitűzésnek, amely Charta, noha a Lisszaboni Szerződés 2009. december 1-jei hatálybalépése előtt nem rendelkezett jogilag kötelező erővel, bizonyítja a benne foglalt jogoknak a közösségi jogrendben tulajdonított fontosságot (a Törvényszék T-377/00., T-379/00., T-380/00, T-260/01. és T-272/01. sz., Philip Morris International és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2003. január 15-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-1. o.] 122. pontja). Ez utóbbi cikk értelmében mindenkinek, akinek a közösségi jog által biztosított jogait és szabadságait megsértették, joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz és a pártatlan bíróság előtti tárgyaláshoz. Az EBB, jóllehet nem minősül a Közösség intézményének, annak az EK-Szerződéssel létrehozott, jogi személyiséggel felruházott szerve, és ezen az alapon kiterjed rá a Bíróság felülvizsgálati jogköre, különösen az EK 237. cikk b) pontjában előírtak szerint (lásd a fenti 42. pontban hivatkozott Bizottság kontra EBB ügyben hozott ítélet 75. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

47 Másodszor figyelembe kell venni, hogy az EK 237. cikk olyan különös rendelkezést tartalmaz, amely csak az EBB egyes jogvitáira vonatkozik, és amely ennél fogva csak korlátozott és kiegészítő hatállyal rendelkezik az EK-Szerződés más cikkeihez képest, mint amilyen az EK 236. cikk (a Bíróság 110/75. sz., Mills kontra EBB ügyben 1976. június 15-én hozott ítéletének [EBHT 1976., 955. o.] 16. és 17. pontja és a fenti 31. pontban hivatkozott SGEEM és Etroy kontra EBB ügyben hozott ítéletének 17. pontja). Emellett emlékeztetni kell arra, hogy az EK 237. cikket és az alapokmány 29. cikkének első bekezdését az EK 267. cikk – amely előírja, hogy az EBB „feladata, hogy a tőkepiac igénybevételével és saját forrásai felhasználásával a Közösség érdekében hozzájáruljon a közös piac kiegyensúlyozott és egyenletes fejlődéséhez", és „a Bank, amely nyereségszerzési cél nélkül működik, olyan kölcsönöket és garanciákat nyújt, amelyek elősegítik a […] projektek finanszírozását a gazdaság valamennyi ágazatában" –, valamint az alapokmánynak a fenti 37. pontban hivatkozott rendelkezései fényében kell értelmezni, amelyekből kitűnik, hogy az igazgatási bizottság fő feladata a kölcsönök és garanciák nyújtása, valamint a kölcsönök felvétele terén az igazgatótanács által a kormányzótanács általános iránymutatásainak megfelelően elfogadott határozatok

előkészítése és végrehajtása (lásd ebben az értelemben és analógia útján Jacobs főtanácsnoknak a fenti 42. pontban hivatkozott Bizottság kontra EBB ügyre vonatkozó indítványának [EBHT 2003., I-7281. o.] 75–78. pontját). Noha az alapokmány rendelkezései nem zárják ki teljesen annak lehetőségét, hogy az igazgatási bizottság az EBB folyó ügyeinek intézése keretében harmadik személyek vonatkozásában joghatások kiváltására irányuló határozatokat fogadjon el, azokból azonban egyértelműen kitűnik, hogy az ilyen határozatokat a kormányzótanács vagy az igazgatótanács fogadja el, vagy általában ezeknek kell elfogadniuk.

48 Az EK 237. cikk szövegében az igazgatási bizottságra történő utalás hiánya is ezt az EBB-n belüli hatáskörmegosztást tükrözi. Mivel az igazgatási bizottság főszabály szerint az alapokmány 29. cikkének első bekezdése értelmében vett harmadik személyek vonatkozásában joghatások kiváltására irányuló határozatoknak csak az előkészítéséért és nem az elfogadásáért felelős, az EK-Szerződés megfogalmazói nem tekintették úgy, hogy szükséges lenne az e szerv által elfogadott aktusok bírósági felülvizsgálata. Ez párhuzamba állítható az EK 230. cikkel, amely előírja, hogy az intézmények és az EBB által elfogadott végleges, és harmadik személyek vonatkozásában joghatást kiváltó aktusok megtámadhatók, az olyan intézkedések azonban, amelyek csak ezen aktusok elfogadásának előkészítésére irányulnak, nem megtámadhatók. Ebben az értelemben a fenti 31. pontban hivatkozott Têtе és társai kontra EBB ügyben hozott végzésének 18. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy „az EBB megtartotta eredeti, kölcsönök és garanciák nyújtására irányuló feladatát (lásd az [EGK] 129. és [EGK] 130. cikket, valamint az [EK] 198d. és [EK] 198e. cikket)", és hogy „[o]lyan harmadik személyek vonatkozásában, akik nem részesülnek az EBB által nyújtott kölcsönben vagy garanciában, az nem fogad el joghatások kiváltására irányuló határozatokat". Ez az érvelés azonban nem érvényesül az olyan esetben, mint amely a jelen ügyben is fennáll, amikor is bebizonyosodott, hogy az igazgatási bizottság harmadik személy vonatkozásában joghatások kiváltására irányuló határozatot fogadott el. Az olyan jogközösségben, mint amilyen a Közösség, az érdekeltnek meg kell tudnia támadni az ilyen határozatot.

49 Ezért úgy kell tekinteni, hogy az EK 230. cikk szerinti általános rendelkezést kiegészíti az EK 237. cikk szerinti különös rendelkezés, amely csak korlátozott hatállyal rendelkezik, és amely nem vonatkozik az Igazgatási Bizottság által az alapokmány

13. cikkének (3) bekezdése alapján az EBB folyó ügyeinek intézése keretében elfogadott, harmadik személyek vonatkozásában végleges joghatásokat kiváltó aktusokra, amilyen a megtámadott határozat vagy az EBB adminisztratív irataihoz való hozzáférés megtagadására vonatkozó határozat.

50 Harmadszor elfogadhatatlan lenne, hogy miközben az EBB részletesen szabályozza belső határozathozatali rendjét, kivonja magát az EK-Szerződésben az intézmények, illetve az EK-Szerződéssel létrehozott, és jogi személyiséggel felruházott közösségi szervek aktusai vonatkozásában előírt bírósági felülvizsgálat alól (lásd ebben az értelemben és analógia útján Jacobs főtanácsnoknak a Bizottság kontra EBB ügyre vonatkozó, a fenti 47. pontban hivatkozott indítványának 71. pontját). Az EBB szervezetén belül, az EK 237. cikk b) és c) pontjában említett szervektől – azaz a kormányzótanácstól és az igazgatótanácstól – eltérő szervek által formálisan elfogadott aktusoknak tehát bírósági felülvizsgálat tárgyát kell képezniük, amennyiben véglegesek, és harmadik személyek vonatkozásában joghatásokat váltanak ki. Márpedig az EK 225. cikk, az EK 230. cikk és az EK 237. cikk értelmében a Bíróság és a jelen esetben a Törvényszék hatáskörrel rendelkezik az EBB valamennyi igazgatási jellegű határozata – azaz a harmadik személyek vonatkozásában joghatások kiváltására irányuló, az EBB által egyoldalúan elfogadott valamennyi aktus – jogszerűségének felülvizsgálatára.

51 Negyedszer ügyelni kell arra, hogy ne sérüljön az EBB-nek az EK-Szerződésben biztosított funkcionális és intézményi autonómiája, valamint a számára a pénzügyi piacokon eljáró független szervi minőségében szükséges jóhírneve (a Bíróság 85/86. sz., Bizottság kontra EBB ügyben 1988. március 3-án hozott ítéletének [EBHT 1988., 1281. o.] 27–30. pontja és a fenti 42. pontban hivatkozott Bizottság kontra EBB ügyben 2003. július 10-én hozott ítéletének 101. és azt követő pontjai). Márpedig a megtámadott határozat elfogadása a közösségi igazgatás körébe tartozó tevékenységeknek az EBB általi gyakorlásához kapcsolódik, amely tevékenységek közelebbről e szerv mint ajánlatkérő eljárásához kapcsolódnak nem pedig a pénzügyi téren vagy a pénzügyi piacokon kifejtett tevékenységei gyakorlásához. Ennélfogva a Törvényszék által az EK 225. cikk (1) bekezdése és az EK 230. cikk alapján végzett jogszerűségi felülvizsgálat, még ha *a priori* szélesebb körű is, mint amelyet a Bíróság gyakorol az EK 237. cikk c) pontja alapján az EBB igazgatótanácsának tanácskozásaival kapcsolatban, nem tekinthető olyannak, mint amely sérti az EBB – részére kölcsönöknek

és garanciáknak a tőkepiac igénybevételével történő nyújtása és finanszírozása érdekében biztosított – funkcionális és intézményi autonómiáját, és jóhírnevét, illetve hitelességét, amelyre a pénzügyi piacokon eljáró független szervi minőségében szüksége van. Végül emlékeztetni kell arra, hogy maga az EBB is arra hivatkozik, hogy az EK 225. cikk (1) bekezdése és az EK 230. cikk alapján a Törvényszék rendelkezik hatáskörrel a jelen megsemmisítés iránti kérelem elbírálására. Az EBB nem véli tehát úgy, hogy a Törvényszék által ilyen keretek között gyakorolt jogszerűségi felülvizsgálat sértené az EK-Szerződésben és az alapokmányban részére biztosított funkcionális és intézményi autonómiáját.

52 Így a közösségi jogi aktusok jogszerűsége teljes körű felülvizsgálatának szükségessége az EK 225. cikk (1) bekezdésének és az EK 230. cikknek olyan értelmezését követeli meg, hogy azok nem zárják ki a Törvényszék hatáskörét az EBB folyó ügyeinek intézése keretében az igazgatási bizottság által elfogadott olyan aktus megsemmisítése iránti kereset elbírálása tekintetében, amely harmadik személyek vonatkozásában végleges joghatásokat vált ki.

53 Másfelől a jelen kártérítési kérelmet illetően meg kell jegyezni, hogy az uniós bíróságnak, és jelen esetben a Törvényszéknek az EBB-vel szemben előterjesztett, szerződésen kívüli felelősség megállapítása iránti kereset elbírálására vonatkozó hatáskörének kérdésére a szövegek kifejezetten nem adnak választ. Különös rendelkezések hiányában az EK 225. cikk (1) bekezdésének, az EK 235. cikknek és az EK 288. cikk második bekezdésének az értelmezésétől függ az, hogy a Bíróság, illetve a jelen esetben a Törvényszék hatáskörrel rendelkezik-e a jelen, EBB-vel szemben előterjesztett kártérítési kérelem elbírálására.

54 Először is meg kell jegyezni, hogy a Bíróság korábban már megállapította a hatáskörét az EBB-vel szemben előterjesztett kártérítési kereset elbírálására az EGK 178. cikk és az EGK 215. cikk második bekezdése alapján (jelenleg EK 235. cikk és EK 288. cikk

második bekezdés). Hatáskörét azzal támasztotta alá, hogy az állítólagosan jogellenes aktus az EBB mint a Közösség megbízottja és az annak érdekében eljáró szerv által, az egyes rendelkezésekben a közösségi költségvetésből finanszírozott kockázati tőke nyújtása és kezelése tárgyában ráruházott hatáskörök gyakorlása keretében kötött finanszírozási szerződés végrehajtására irányult, hogy az EBB az EK-Szerződés értelmében maga is közösségi szerv, és hogy az EBB-nek az ilyen finanszírozási szerződés végrehajtásával kapcsolatos aktusai és mulasztásai a Közösségnek tudhatók be (lásd ebben az értelemben a fenti 31. pontban hivatkozott SGEEM és Etroy kontra EBB ügyben 1992. december 2-án hozott ítélet 4. és 12–15. pontját, továbbá a C-370/89. sz., SGEEM és Etroy kontra EBB ügyben 1993. május 25-én hozott ítéletének [EBHT 1993., I-2583. o.] 24. pontját). Ebben az összefüggésben a Bíróság kimondta, hogy „az [EGK]-Szerződés 215. cikkének második bekezdésében használt »intézmény« kifejezést nem úgy kell érteni, hogy az kizárólag a Közösségnek az [EGK]-Szerződés 4. cikkének (1) bekezdésében felsorolt intézményeit jelenti, hanem mint amely az [EGK]-Szerződéssel létrehozott szerződésen kívüli felelősség tekintetében kiterjed az olyan közösségi szervekre is, mint az [EBB]” (a fenti 31. pontban hivatkozott SGEEM és Etroy kontra EBB ügyben 1992. december 2-án hozott ítélet 16. pontja).

55 Másodszor figyelembe kell venni, hogy noha az EK-Szerződésben létrehozott jogorvoslati rendszerben a kártérítési kereset önálló jogorvoslat a megsemmisítés iránti keresethez képest, a jelen esetben közvetlen kapcsolat van a kártérítési kérelem és a megtámadott határozat megsemmisítése iránti kérelem között, mivel a keresetlevélben kifejtésre került, hogy „az EK 235. és 288. cikk alapján benyújtott […] kártérítési kérelem a megtámadott határozat jogellenességén alapszik”, így a kártérítési kérelem a megsemmisítés iránti kérelemhez képest járulékos jelleggel tűnik föl. Ezen túlmenően a keresetlevélből az is kitűnik, hogy a kártérítési kérelem olyan összeg megfizetésére irányul, amely pontosan megfelel „azon bruttó bevétel becsült összegének, amelyet a felperes akkor kapott volna meg […], ha a szerződést neki ítélik oda”, azaz azon összegnek, amelytől a felperest álláspontja szerint a megtámadott határozat következtében megfosztották. A kártérítési kérelem tehát valójában a megtámadott határozat felperesre gyakorolt joghatásainak megszüntetésére irányul, és így elfogadása esetén az említett joghatások megsemmisítését eredményezné.

56 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint (a Bíróság 175/84. sz., Krohn Import-Export kontra Bizottság ügyben 1986. február 26-án hozott ítéletének [EBHT 1986., 753. o.] 32. és 33. pontja; a Törvényszék T-514/93. sz., Cobrecaf és társai kontra Bizottság ügyben 1995. március 15-én hozott ítéletének [EBHT 1995., II-621. o.] 59. pontja, és a T-180/00. sz., Astipesca kontra Bizottság ügyben 2002. október 17-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-3985. o.] 139. pontja) a kereset elfogadhatóságának vizsgálata során figyelembe kell venni a jelen esetben a megsemmisítés iránti kereset és a kártérítési kereset között fennálló „közvetlen kapcsolatot" vagy „komplementartitást", valamint az utóbbinak az előbbihez képest járulékos jellegét annak érdekében, hogy a kártérítési kereset jogi sorsa ne kerüljön mesterségesen elválasztásra a megsemmisítés iránti keresetétől, amelyhez képest azonban csak járulékos vagy kiegészítő jellegű.

57 Harmadszor hangsúlyozni kell, hogy amennyiben az EBB által a felperesnek okozott károk az EBB olyan tevékenységének gyakorlásából származnának, amelyek a közösségi igazgatási feladatok végrehajtásának körébe tartoznak, és amely tevékenységek közelebbről e szerv ajánlatkérőként történő eljárásához kapcsolódnak, továbbá az említett károk ezért nem az EBB pénzügyi téren vagy a pénzügyi piacokon kifejtett tevékenységei gyakorlásából származnak, a Törvényszék által az EK 225. cikk (1) bekezdése, az EK 235. cikk és az EK 288. cikk második bekezdése alapján elvégzendő felülvizsgálat nem tekinthető olyannak, mint amely sérti az EBB funkcionális és intézményi autonómiáját vagy veszélyezteti a jóhírnevét, amelyre a pénzügyi piacokon eljáró független szerv minőségében szüksége van. Végül az EBB maga is arra hivatkozik, hogy az EK 225. cikk (1) bekezdése, az EK 235. cikk és az EK 288. cikk alapján a Törvényszék rendelkezik hatáskörrel a vele szemben előterjesztett jelen kártérítési kérelem elbírálására, és egyáltalán nem érvel azzal, hogy az ilyen felülvizsgálat sértené funkcionális és intézményi autonómiáját.

58 A Törvényszék tehát az EK 225. cikk (1) bekezdése, az EK 235. cikk és az EK 288. cikk második bekezdése alapján az EBB-vel szemben előterjesztett kártérítési kérelem elbírálására is hatáskörrel rendelkezik, amennyiben az ilyen kérelem járulékos jelleggel

kapcsolódik az EBB harmadik személyek vonatkozásában végleges joghatást kiváltó aktusával szemben előterjesztett, elfogadható megsemmisítés iránti kérelemhez.

59 Következésképpen a Törvényszék hatáskörrel rendelkezik a jelen kereset teljes körű elbírálására.

A felperesnek a megtámadott határozat megsemmisítéséhez fűződő érdekéről

A felek érvei

60 Az EBB a tárgyaláson ezzel kapcsolatban feltett kérdésekre válaszul megerősítette, hogy a megtámadott határozatot végrehajtották, hiszen a keretmegállapodást megkötötték a nyertes ajánlattevővel, és azt részben teljesítették is. Következésképpen véleménye szerint a megtámadott határozat esetleges megsemmisítése esetén nem állna módjában annak következményt adó intézkedéseket elfogadni, mint amilyen például a közbeszerzési eljárás újbóli megnyitása. Mindazonáltal azt is előadta, hogy nem kívánja vitatni a jelen kereset elfogadhatóságát a felperesnek a megtámadott határozat megsemmisítése iránti eljáráshoz fűződő érdekének hiánya miatt. Azt is jelezte továbbá, hogy amennyiben a keresetet előterjesztő elutasított ajánlattevő helyzetének megfelelő helyreállítása kártérítés fizetésének formájában elviekben elképzelhető is lenne, az ilyen kártérítés fizetésének feltételei a jelen esetben nem teljesülnek, mivel a felperes nem szenvedett valós kárt a megtámadott határozat következtében.

61 A tárgyaláson a felperes előadta, hogy már több odaítélő határozat teljes vagy részleges megsemmisítését is elérte anélkül, hogy az említett határozatokat elfogadó intézmények kielégítő módon reagáltak volna e megsemmisítésekre. Emellett előadta,

hogy a megtámadott határozat megsemmisítéséhez kettős érdeke fűződik. Egyfelől, mivel közbeszerzési eljárásokban vesz részt, álláspontja szerint érdeke fűződik ahhoz, hogy a megtámadott határozattal kapcsolatos jogellenességek megállapításra kerüljenek azért, hogy e jogellenességek megismétlődése megakadályozható legyen. Másfelől álláspontja szerint azért fűződik érdeke az említett jogellenességek megállapításához, hogy kártérítést kaphasson.

A Törvényszék álláspontja

62 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely természetes vagy jogi személy által megsemmisítés iránt indított kereset csupán abban az esetben elfogadható, amennyiben a felperesnek érdeke fűződik a megtámadott jogi aktus megsemmisítéséhez, ami azt feltételezi, hogy a megtámadott aktus megsemmisítése önmagában jogi következményekkel járhat, és a kereset ezért – eredményét tekintve – az azt indító fél javára szolgálhat (a Törvényszék T-195/08. sz., Antwerpse Bouwwerken kontra Bizottság ügyben 2009. december 10-én hozott ítéletének [EBHT 2009., II-4439. o.] 33. pontja). Mivel a kereset elfogadhatóságának feltételei, különösen az eljáráshoz fűződő érdek, az eljárás folytatásának nélkülözhetetlen feltételei, a Törvényszék feladata annak hivatalból történő vizsgálata, hogy a felpereseknek érdekük fűződik-e a megtámadott határozat megsemmisítéséhez (a Törvényszék T-228/00. sz., Gruppo ormeggiatori del porto di Venezia kontra Bizottság ügyben 2005. március 10-én hozott ítéletének [EBHT 2005., II-787. o.] 22. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ez az ítélkezési gyakorlat analógia útján az olyan megsemmisítés iránti kérelmek esetében is alkalmazandó, amelyeket járulékos jelleggel kártérítési kérelmet is tartalmazó keresetben terjesztenek elő.

63 A jelen esetben hivatalból kell vizsgálni, hogy a megtámadott határozat esetleges megsemmisítése a felperes javára szolgálhat-e akkor is, ha a közbeszerzési eljárás már nem nyitható meg újra, és ha a jelen eset körülményei között a felek között nem vitatott,

hogy a szerződés aláírása és részleges teljesítése miatt minden esélye megszűnt annak, hogy a felperes a szóban forgó közbeszerzési szerződést megkötheesse az EBB-vel.

64 Az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy még abban az esetben is, ha az odaítélő határozatot teljesen végrehajtották más versenytársak javára, az ajánlattevő megőrzi az e határozat megsemmisítéséhez fűződő érdekét, vagy annak érdekében, hogy az ajánlatkérőt ezen ajánlattevő helyzetének megfelelő helyreállítására kötelezzék, vagy annak érdekében hogy a jövőre nézve az ajánlatkérőt arra ösztönözzék, hogy a közbeszerzési eljárásait megfelelően módosítsa, amennyiben azok elismerten ellentétesek bizonyos jogi követelményekkel (lásd ebben az értelemben a fenti 32. pontban hivatkozott Simmenthal kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 32. pontját és a Törvényszék T-191/96. és T-106/97. sz., CAS Succhi di Frutta kontra Bizottság ügyben 1999. október 14-én hozott ítéletének [EBHT 1999., II-3181. o.] 63. pontját).

65 Az a körülmény ugyanis, hogy valamely közbeszerzési szerződést megkötöttek, sőt azt teljesítették is az alapeljárásban az említett szerződést odaítélő határozat ellen valamely elutasított ajánlattevő által benyújtott keresetet elbíráló határozat kihirdetése előtt, és hogy az ajánlatkérő szerződéses jogviszonyban áll a nyertes ajánlattevővel, nem zárja ki az ajánlatkérő azon kötelezettségét, hogy amennyiben a Bíróság a keresetnek helyt ad, az EK 233. cikk értelmében megtegye az elutasított ajánlattevő érdekei megfelelő védelmének biztosításához szükséges intézkedéseket (lásd ebben az értelemben a Törvényszék elnökének a T-303/04. R. sz., European Dynamics kontra Bizottság ügyben 2004. november 10-én hozott végzésének [EBHT 2004., II-3889. o.] 83. pontját).

66 Amennyiben a közbeszerzési eljárásban elutasított ajánlattevő által benyújtott kereset folytán a szerződést odaítélő határozatot megsemmisítik, az ajánlatkérőnek azonban már nem áll módjában újból megnyitni a szóban forgó közbeszerzési eljárást, ezen ajánlattevő érdekei megvédhetők például egy olyan mértékű anyagi kompenzáció útján, amely megfelel a szerződés odaítélésére vonatkozó esély elvesztésének, vagy ha biztosan megállapítható, hogy az ajánlattevőnek kellett volna odaítélni a szerződést,

amely megfelel az okozott bevételkiesésének (lásd ebben az értelemben a Törvényszék elnökének a T-108/94. R. sz., Candiotte kontra Tanács ügyben 1994. május 2-án hozott végzésének [EBHT 1994., II-249. o.] 27. pontját; a T-169/00. R. sz., Esedra kontra Bizottság ügyben 2000. július 20-án hozott végzésének [EBHT 2000, II-2951. o.] 51. pontját és a fenti 65. pontban hivatkozott European Dynamics kontra Bizottság ügyben hozott végzésének 83. pontját). A legújabb ítélkezési gyakorlatból következik, hogy meghatározható a közbeszerzési szerződés odaítélésére vonatkozó esélynek az említett közbeszerzési eljárásban elutasított ajánlattevő által a jogellenes határozat következtében történő elvesztéséhez rendelhető gazdasági érték (lásd ebben az értelemben a Törvényszék elnökének a T-41/08. R. sz., Vakakis kontra Bizottság ügyben 2008. április 25-én hozott végzésének [az EBHT-ban nem tették közzé] 66. és 67. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, és a T-443/09. R. sz., Agriconsulting Europe kontra Bizottság ügyben 2010. január 20-án hozott végzésének [az EBHT-ban nem tették közzé] 32–34. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

67 A jelen esetben a felperesnek érdeke fűződik a megtámadott határozat megsemmisítéséhez, hogy ezáltal az EK 233. cikk első bekezdéséből eredő kötelezettség alapján elérje, hogy az EBB megfelelően helyreállítsa a helyzetét, ami adott esetben megnyilvánulhat a szerződés odaítélésére vonatkozó esélye elvesztésének megfelelő anyagi kompenzációban. Noha a felperes kártérítési kérelmet terjesztett elő, amely alapján elérheti egy bizonyos összeg kártérítés formájában történő megfizetését, hangsúlyozni kell, hogy e kérelem nem a szerződés odaítélésére vonatkozó esély elvesztését célozza, hanem azon bevétel kiesését, amelyre a szerződés általa történő teljesítése esetén nyereségként szert tehetett volna (lásd a lenti 210. pontot). Ennélfogva e kártérítési kérelem elutasítható anélkül, hogy ez érintené a felperes azon lehetőségét, hogy adott esetben elérje azt, hogy az EBB a szerződés odaítélésére vonatkozó esélye elvesztésének megfelelő anyagi kompenzáció formájában a korábbi helyzetét helyreállítsa az EUMSZ 266. cikk második bekezdésének megfelelően.

68 A fentiekből következik, hogy a megsemmisítés iránti kérelem az eredménye révén a felperes javára szolgálhat, így ez utóbbinak érdeke fűződik a megtámadott határozat megsemmisítéséhez.

A közbeszerzési eljárásban az ajánlatok összehasonlító értékelése során alkalmazott módszer vitatásának hiányáról

A felek érvei

69 Az EBB álláspontja szerint az ajánlatok összehasonlító értékelése során alkalmazott módszer felperes általi vitatása nem elfogadható, mivel azt nem megfelelő időben, azaz nem az ajánlatok benyújtására nyitva álló határidő lejárta előtt tette.

70 A felperes az e tekintetben az EBB által előterjesztett elfogadhatatlansági kifogás elutasítását kéri.

A Törvényszék álláspontja

71 A jelen elfogadhatatlansági kifogás gyakorlatilag a harmadik és a negyedik megsemmisítési jogalapra irányul, amelyekkel a felperes a „saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség" megnevezésű odaítélési szempont jogszerűségét vitatja, valamint a megsemmisítés iránti kérelem ötödik jogalapjára, amellyel a felperes az odaítélési szempontok relatív súlyozásának jogszerűségét vitatja, nevezetesen azt, hogy a műszaki szempontok 75%-ot kaptak, a pénzügyi szempont pedig csak 25%-ot.

72 Helyes az a megállapítás, hogy az ajánlatok összehasonlító értékelése során alkalmazott módszer jogszerűségének vitatásával a felperes mellékesen az ajánlattételhez szükséges dokumentáció jogszerűségét is vitatja. Így a jelen esetben az a kérdés merül fel, hogy a közbeszerzési eljárás olyan dokumentuma, mint amilyen a szóban forgó

dokumentáció, az EK 230. cikk negyedik bekezdése alapján közvetlen keresettel megtámadható aktus-e, és ennélfogva a felperesnek e rendelkezés alapján és annak az ötödik bekezdésében meghatározott két hónapos határidőn belül kellett volna-e fellépnie a dokumentáció ellen.

73 Az ajánlattételhez szükséges dokumentáció nem tekinthető olyannak, mint amely minden ajánlattevőt személyében érint. Az ajánlattételhez szükséges dokumentáció ugyanis az ajánlatkérő által közzétett ajánlati felhívás valamennyi dokumentumához hasonlóan objektív módon meghatározott helyzetekre alkalmazandó, valamint általános és absztrakt módon kijelölt csoportokra nézve jár joghatással. Ennélfogva a dokumentáció általános jellegű, és annak az ajánlatkérő által az ajánlattevők számára egyénileg történő megküldése nem értelmezhető úgy, hogy ezáltal az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében az egyes ajánlattevőket mindenki máshoz képest egyéníti (a Törvényszék T-495/04. sz., Belfass kontra Tanács ügyben 2008. május 21-én hozott ítéletének [EBHT 2008., II-781. o.] 36–42. pontja).

74 A jelen esetben a megtámadott határozat volt tehát az első, a felperes által megtámadható határozat, és következésképpen az első, amely lehetővé tette számára, hogy mellékesen vitassa az ajánlatok összehasonlító értékelése során alkalmazott, az EBB által az ajánlattételhez szükséges dokumentációban előírt módszer jogszerűségét.

75 Az EBB tehát tévesen hivatkozik a felperes által a jelen kereset keretében előterjesztett vitatás állítólagos elkésettségére és mellékesen az ajánlatok összehasonlító értékelése során alkalmazott, az EBB által az ajánlattételhez szükséges dokumentációban előírt módszer jogszerűségére.

76 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a harmadik, a negyedik és az ötödik megsemmisítési jogalap elfogadható, és az EBB által e tekintetben felhozott elfogadhatatlansági kifogást el kell utasítani.

A kártérítési kérelem egyértelműségének hiányáról

A felek érvei

77 Az EBB arra hivatkozik, hogy az eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-ának c) pontja szerinti követelmények alapján a kártérítési kérelem elfogadhatatlan, mivel az EK 288. cikk második bekezdésében a Közösség szerződésen kívüli felelősségének megállapításához előírt három feltétel a jelen esetben a keresetlevélben nem került megemlítésre, és a felperes nem állítja azt, hogy az említett feltételek teljesülnek. Álláspontja szerint a keresetlevélben nem kerültek pontosan megjelölésre a közbeszerzési eljárással kapcsolatos jogellenességek, az említett jogellenességek és a felperes állítólagos kára közötti okozati összefüggés, valamint a kért kártérítés jellege és pontos összege. Ennélfogva az alkalmazandó ítélkezési gyakorlatra (a Bíróság 5/71. sz., Zuckerfabrik Schöppenstedt kontra Tanács ügyben 1971. december 2-án hozott ítélete [EBHT 1971., 975. o.] és a Törvényszék T-461/93. sz., An Taisce és WWF UK kontra Bizottság ügyben 1994. szeptember 23-án hozott ítéletének [EBHT 1994., II-733. o.] 42. és 43. pontja) tekintettel az ilyen kérelmet, mint elfogadhatatlant, el kell utasítani.

78 A felperes álláspontja lényegében az, hogy nem sértette meg az eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-ának c) pontját, és az EK 288. cikk második bekezdésében a Közösség szerződésen kívüli felelősségének megállapításához előírt három feltétel fennállásának vizsgálatához szükséges körülményeket ismertette a keresetlevélben.

A Törvényszék álláspontja

79 Emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság alapokmánya 21. cikkének és az eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-a c) pontjának értelmében minden keresetlevélnek tartalmaznia

kell a jogvita tárgyát és a felhozott jogalapok rövid ismertetését. A keresetlevélnek kellően világosnak és pontosnak kell lennie ahhoz, hogy az alperes előkészíthesse a védekezést, és a Törvényszék dönthessen a keresetről, adott esetben minden további információ nélkül. Az igazságszolgáltatás tekintetében a jogbiztonság és a gondos igazságszolgáltatás biztosítása érdekében a kereset elfogadhatóságához szükséges, hogy maga a keresetlevél tartalmazza az alapjául szolgáló alapvető jogi és ténybeli elemeket, legalább összefoglaló jelleggel, de összefüggő és érthető módon (lásd a Törvényszék T-19/01. sz., Chiquita Brands és társai kontra Bizottság ügyben 2005. február 3-án hozott ítéletének [EBHT 2005., II-315. o.] 64. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

80 E követelmények teljesítése érdekében a valamely intézmény vagy a Közösség bármely más szerve vagy szervezete által okozott károk megtérítésére irányuló keresetnek tartalmaznia kell azokat a körülményeket, amelyek lehetővé teszik a felperes által ezen intézménnyel, szervvel vagy szervezettel szemben kifogásolt magatartás beazonosítását, azon okokat, amelyek miatt úgy véli, hogy okozati összefüggés áll fenn e magatartás és az általa állítólagosan elszenvedett kár között, valamint e kár jellegét és mértékét (lásd a Törvényszék T-387/94. sz., Asia Motor France és társai kontra Bizottság ügyben 1996. szeptember 18-án hozott ítéletének [EBHT 1996., II-961. o.] 107. pontját; a T-38/96. sz., Guérin automobiles kontra Bizottság ügyben 1997. július 10-én hozott ítéletének [EBHT 1997., II-1223. o.] 42. pontját, és a fenti 79. pontban hivatkozott Chiquita Brands és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének 65. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

81 A keresetlevélből kitűnik, hogy „[a]z EK 235. cikk és az EK 288. cikk alapján benyújtott […] kártérítési kérelem a megtámadott határozat jogellenességén alapszik, […] ami a jelen kereset tárgyát képezi". Ebből következik, hogy e kérelem egyértelműen a megsemmisítés iránti kérelem keretében hivatkozott jogellenességeken alapszik. Emellett a keresetlevélből kitűnik az is, hogy „a felperes kártérítés fizetését követeli az EBB részéről 3,88 millió euró 50%-ának megfelelő mértékben, azaz 1,94 millió euró összegben, amely megfelel azon összeg becsült értékének, amelyet a felperes a szerződés részére történő odaítélése esetén a közbeszerzés keretében bruttó bevételként kapott volna". Ennélfogva a keresetlevél tartalmazza a hivatkozott kár jellegének és mértékének beazonosításához szükséges információkat. Egyébiránt keresetlevelében a felperes magyarázatokkal is szolgál a tekintetben, hogy ezen összeget miként számította ki. Így, még ha a felperes nem is szentel külön fejezetet a keresetlevélben a

jogellenesség és az általa hivatkozott károk közötti okozati összefüggésnek, a keresetlevél tartalmazza azokat az információkat, amelyek alapján megismerhetők azon okok, amelyek miatt a felperes úgy véli, hogy e magatartás és az állítása szerint általa elszenvedett kár között okozati összefüggés áll fenn, nevezetesen azt, hogy álláspontja szerint ezen okozati összefüggés abban áll, hogy a megtámadott határozat miatt nem neki ítélték oda a szerződést, és ezért nem köthette meg az EBB-vel az e szerződés végrehajtására irányuló keretmegállapodást.

82 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a kártérítési kérelem elfogadható, és az EBB által e tekintetben felhozott elfogadhatatlansági kifogást el kell utasítani.

2. *Az ügy érdeméről*

Az alkalmazandó jogról

A felek érvei

83 A felperes álláspontja szerint az EBB ajánlatkérőként a „Közbeszerzési útmutató – Útmutató az [EBB] által saját nevében lefolytatandó szolgáltatásnyújtásra, árubeszerzésre és építési beruházásra irányuló közbeszerzési eljárásokhoz” tényállás idején hatályos rendelkezéseinek (a továbbiakban: Útmutató) megfelelően köteles eljárni, és köteles betartani a közbeszerzési eljárásokban alkalmazandó általános elveket és jogszabályokat. Emellett, ha az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak

összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 134., 114. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 132. o.) mint olyan nem is alkalmazandó az EBB közbeszerzési eljárásaira, az Útmutató bevezetése értelmében az említett irányelv megfelelő hivatkozási alapként szolgál az Útmutató ezen irányelvből merítkező rendelkezéseinek értelmezéséhez. A Törvényszék egyébiránt korábban már elfogadta az olyan, közbeszerzési szerződést odaítélő bizottsági határozatnak az egyúttal az árubeszerzésre irányuló, illetőleg az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló 93/36/EGK és 93/37/EGK irányelveket is módosító, 1997. október 13-i 97/52/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 328., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 3. kötet, 3. o.) módosított, a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 1992. június 18-i 92/50/EGK tanácsi irányelv (HL L 209., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 322. o.) szempontjából való jogszerűségének felülvizsgálatát (a Törvényszék T-345/03. sz., Evropaïki Dynamiki kontra Bizottság ügyben 2008. március 12-én hozott ítéletének [EBHT 2008., II-341. o.] 206. pontja).

84 Az EBB azzal érvel, hogy a 2004/18 irányelv nem alkalmazandó a közbeszerzési eljárásaira, és hozzáteszi, hogy a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos ítélkezési gyakorlat csak annyiban érinti, amennyiben az az egyes rá is alkalmazandó rendelkezések értelmezésére vonatkozik. Az ítélkezési gyakorlatból (a Törvényszék fenti 31. pontban hivatkozott Sogelma kontra AER ügyben hozott ítéletének 115. pontja és a T-59/05. sz., Evropaïki Dynamiki kontra Bizottság ügyben 2008. szeptember 10-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 46. és 47. pontja) álláspontja szerint az következik, hogy a 2004/18 irányelv, csakúgy, mint a 92/50 irányelv, amelyet az előbbi annak helyébe lépve hatályon kívül helyezett, nem alkalmazandó a valamely közösségi intézmény, szerv vagy szervezet által a saját nevében lefolytatott közbeszerzési eljárásokra, kivéve, ha az ez utóbbiakra alkalmazandó rendelkezések kifejezetten visszautalnak azokra.

A Törvényszék álláspontja

85 A felek érvei azt a kérdést vetik fel, hogy mely szabályok vonatkoznak az EBB által saját nevében és saját forrásai terhére lefolytatott, építési beruházásra, árubeszerzésre vagy szolgáltatásnyújtásra irányuló visszterhes szerződések odaítélésére vonatkozó közbeszerzési eljárásokra.

86 Az EBB pénzügyi autonómiával rendelkezik, mivel az EK 267. cikk értelmében „a tőkepiac igénybevételével és saját forrásai felhasználásával" működik (lásd ebben az értelemben a fenti 42. pontban hivatkozott Bizottság kontra EBB ügyben 2003. július 10-én hozott ítélet 101. és 128. cikkét), nem pedig a közösségi költségvetés terhére, még akkor is, ha az említett költségvetésből származó pénzeszközöket is kezel a Közösség megbízottjaként annak érdekében eljárva, és ennélfogva tevékenységének egy részét közösségi pénzeszközökből valósítja meg. A jelen ügyben a kereset azonban az EBB saját forrásaiból finanszírozott közbeszerzési eljárással kapcsolatos.

87 Az ilyen eljárás nem tartozik a módosított, az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 248., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 74. o.; a továbbiakban: költségvetési rendelet) második része IV. címe rendelkezéseinek, és *a fortoiri* a módosított, az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló 1605/2002 rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2002. december 23-i 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet (HL L 357., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 145. o.; a továbbiakban: végrehajtási rendelet) második része III. címe rendelkezéseinek hatálya alá sem. E rendelkezések ugyanis csak az „Európai Közösségek általános költségvetésére" alkalmazandók, és amint a költségvetési rendelet 88. cikkének (1) bekezdéséből következik, e rendelet hatálya csak azon közbeszerzési szerződésekre terjed ki, amelyeket egészben vagy részben az említett általános költségvetésből finanszíroznak (a Törvényszék T-271/04. sz., Citymo kontra Bizottság ügyben 2007. május 8-án hozott ítéletének [EBHT 2007., II-1375. o.] 121. pontja).

88 Az EBB közbeszerzési eljárásainak azonban meg kell felelniük az EK-Szerződés alapvető szabályainak és az általános jogelveknek, különösen az áruk szabad mozgásával (EK 28. cikk), a letelepedés szabadságával (EK 43. cikk), a szolgáltatásnyújtás szabadságával (EK 49. cikk), a hátrányos megkülönböztetés tilalmával, az egyenlő bánásmóddal, az átláthatósággal és az arányossággal kapcsolatban. Az állandó ítélkezési gyakorlatból a közösségi közbeszerzési eljárásokat illetően ugyanis az következik,

hogy az ajánlatkérők kötelesek betartani az EK-Szerződés alapvető szabályait, az általános jogelveket, valamint a Charta célkitűzéseit.

89 Emellett, jóllehet az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló irányelvek csak a tagállamok ajánlatkérői által lefolytatott közbeszerzési eljárásokra vonatkoznak, és nem alkalmazandók közvetlenül a közösségi igazgatási szervek által odaítélt szerződésekre, az ezen irányelvekben megfogalmazott szabályok és elvek az említett igazgatási szervekkel szemben is felhozhatók, amennyiben pusztán e sajátos területen való kifejeződését jelentik az EK-Szerződés alapvető szabályainak és az általános jogelveknek, amelyek a közösségi igazgatási szervekre is közvetlenül alkalmazandók (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-25/02. sz. Rinke-ügyben 2003. szeptember 9-én hozott ítéletének [EBHT 2003., I-8349. o.] 25–28. pontját). Egy jogközösségben ugyanis a jog egységes alkalmazása alapvető követelmény (a Bíróság C-453/03., C-11/04., C-12/04. és C-194/04. sz., ABNA és társai egyesített ügyekben 2005. december 6-án hozott ítéletének [EBHT 2005., I-10423. o.] 104. pontja), és minden jogalanyra vonatkozik a jogszerűség tiszteletben tartásának elve. Így az intézmények kötelesek tiszteletben tartani az EK-Szerződés szabályait és az általános jogelveket, amelyek ugyanúgy vonatkoznak rájuk is, mint bármely más jogalanyra (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-185/95. P. sz., Baustahlgewebe kontra Bizottság ügyben 1998. december 17-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-8417. o.] 18–21. pontját és a fenti 62. pontban hivatkozott Antwerpse Bouwwerken kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének 55. pontját). Továbbá az ezen irányelvekben megfogalmazott szabályok és elvek felhozhatók a közösségi igazgatási szervekkel szemben, amennyiben funkcionális és intézményi autonómiájuk és az EK-Szerződésben rájuk ruházott hatáskörök keretében olyan aktust fogadnak el, amely a saját nevükben lefolytatott közbeszerzési eljárások szabályozása érdekében kifejezetten visszautal az irányelvekben kimondott bizonyos szabályokra vagy bizonyos elvekre, és amely alapján az említett szabályok és elvek a *patere legem quam ipse fecisti* elve alapján alkalmazandók rájuk (lásd ebben az értelemben a Bíróság 87/77., 130/77., 22/83., 9/84. és 10/84. sz., Salerno és társai kontra Bizottság és Tanács egyesített ügyekben 1985. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1985., 2523. o.] 52., 56. és 57. pontját, és a C-496/99. P. sz., Bizottság kontra CAS Succhi di Frutta ügyben 2004. április 29-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-3801. o.] 113–115. pontját). Amennyiben a szóban forgó aktus értelmezése szükséges, azt – amennyire lehetséges – a közösségi jog egységes alkalmazása elvének, az adott aktus EK-Szerződés rendelkezéseivel való összeegyeztethetőségének, és az általános jogelveknek a fényében kell értelmezni (lásd a Bíróság C-314/89. sz. Rauh-ügyben 1991. március 21-én hozott ítéletének [EBHT 1991., I-1647. o.] 17. pontját

és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, valamint a C-135/93. sz., Spanyolország kontra Bizottság ügyben 1995. június 29-én hozott ítéletének [EBHT 1995., I-1651. o.] 37. pontját).

90 Az Útmutatóból kitűnik, hogy az EBB „az EU közbeszerzésekre vonatkozó alapelveinek, különösen az egyenlő bánásmód, a hátrányos megkülönböztetés tilalma és az átláthatóság elvének a tiszteletben tartása érdekében" határozott úgy, hogy szabályozza a közbeszerzési eljárásait, amelyek segítségével „felkészült ajánlattevőket versenyeztethet olyan kiválasztási eljárásban, amelyben mind az árat, mind a minőségi szempontokat figyelembe veheti". E célból az EBB úgy vélte, hogy „[n]oha a [2004/18] [i]rányelv mint olyan az EBB-re nem alkalmazandó, az megfelelő hivatkozási alap az [EBB] eljárásainak szabályozásához". Az Útmutató 2.1 pontja kimondja különösen, hogy „[a]z [EBB] alkalmazza a [2004/18] [i]rányelvben szabályozott eljárásokat, amennyiben olyan szerződéseket ítél oda, amelyek annak rendelkezései szerint nincsenek kizárva a [2004/18] [i]rányelv hatálya alól, és amelyek teljes, hozzáadottértékadó (HÉA) nélküli becsült értéke eléri vagy meghaladja a következő értékhatárokat: a) 206 000 euró szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződések esetén […]". Az Útmutatóban egyébiránt több utalás is található a 2004/18 irányelv rendelkezéseire.

91 Az Útmutató 2.4 és 2.5 pontja részletesen szabályozza az említett Útmutató 2.2.1 pontja szerinti közbeszerzési eljárás különböző szakaszait.

92 E tekintetben az Útmutató általános szabályokat határoz meg, amelyek harmadik személyek, nevezetesen az egészben vagy részben az EBB saját forrásaiból finanszírozott közbeszerzési eljárásban részt venni kívánó ajánlattevők vonatkozásában joghatások kiváltására irányulnak, és jogilag kötik az EBB-t a saját nevében lefolytatott közbeszerzési eljárásai során (lásd ebben az értelemben és analógia útján a fenti 87. pontban hivatkozott Citymo kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 122. pontját).

93 A fenti megfontolásokból következik, hogy az EBB-t, amennyiben a tőkepiac igénybevételével és a saját forrásai felhasználásával jár el, különösen pedig amennyiben a saját nevében eljárva közbeszerzési eljárást folytat le, kötik mind a fenti 88. pontban hivatkozott elvek, mind az Útmutató rendelkezései, különösen pedig annak a fenti 91. pontban említett rendelkezései, amelyeket az említett rendelkezések által végrehajtani kívánt elvek, és adott esetben a 2004/18 irányelv azon rendelkezéseinek fényében kell értelmezni, amelyekre e rendelkezések visszautalnak.

A megsemmisítés iránti kérelemről

94 Megsemmisítés iránti kérelme alátámasztására a felperes öt jogalapra hivatkozik a keresetlevélben. Az első jogalap lényegében az Útmutató 2.5.2 pontjának, az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvének, valamint a hatékony jogorvoslathoz való jognak a megsértésén alapul. A második jogalap lényegében az átláthatóság és a gondos ügyintézés elvének, a sérelmet okozó határozatok indokolására vonatkozó kötelezettségnek, valamint a hatékony jogorvoslathoz való jognak a megsértésén alapul. A harmadik jogalap lényegében az arányosság elvének és az ajánlatok objektív összehasonlító értékelését lehetővé tevő odaítélési szempontok kiválasztására vonatkozó kötelezettségnek a megsértésén alapul. A negyedik jogalap az egyenlő bánásmód elvének és azon kötelezettségnek a megsértésén alapul, amely szerint az ajánlatkérő az ajánlatok összehasonlító értékelése céljából olyan odaítélési szempontokat köteles alkalmazni, amelyek nem keverednek össze az ajánlattevők kiválasztásának szempontjaival. Az ötödik jogalap a közbeszerzési jogszabályok abból eredő megsértésén alapszik, hogy az odaítélési szempontok relatív súlyozása a megtámadott határozatban az „árhatás" semlegesítéséhez, illetve minimalizálásához vezetett.

95 A 2010. január 8-án benyújtott levelében (lásd a fenti 21. pontot) a felperes egy hatodik megsemmisítési jogalapot is felhozott a megtámadott határozattal kapcsolatban, amelyet a költségvetési rendelet 99. cikkének és a végrehajtási rendelet 148. cikke (1) és (2) bekezdésének megsértésére alapított, amelyek megtiltanak

minden olyan kommunikációt az ajánlatkérő és a részvételre jelentkezők vagy az ajánlattevők között, amely a szerződés feltételeinek vagy a közbeszerzési eljárásban alkalmazott kikötéseknek a módosításához vezet, valamint a költségvetési rendeletnek a (18) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 89. cikkében előírt egyenlő bánásmód, átláthatóság és hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének megsértéséhez.

96 Mindenekelőtt együttesen meg kell vizsgálni az első és a második kereseti jogalapot, mivel azok részben fedik egymást. Ezt követően a harmadik és a negyedik jogalapot kell együttesen vizsgálni, amelyek egymás kiegészítéseként értelmezhetők. Végül a célszerűség kedvéért a hatodik jogalapot kell megvizsgálni az ötödik jogalap előtt.

Az első és a második jogalapról

– A felek érvei

97 Az első és a második jogalappal a felperes arra hivatkozik, hogy az EBB megsértette az Útmutató 2.5.2 pontját, az átláthatóság, az egyenlő bánásmód és a gondos ügyintézés elvét, a hatékony jogorvoslathoz való jogát, valamint a sérelmet okozó határozatok indokolására vonatkozó kötelezettséget. Az EBB mindenekelőtt köteles lett volna vele haladéktalanul írásban közölni a megtámadott határozatot, és saját kezdeményezésből megküldeni ugyanezen információkat kivétel nélkül valamennyi ajánlattevőnek, biztosítva számukra a törvényes jogaik gyakorlásához szükséges időt. Ezt követően az EBB-nek a kérelme kézhezvételétől számított tizenöt napon belül tájékoztatnia kellett volna őt a nyertes ajánlattevő nevéről, valamint ajánlata elutasításának indokairól, és meg kellett volna indokolnia a megtámadott határozatot a rá vonatkozó részében,

megadva a bírálati jegyzőkönyvben szereplő, a felperes ajánlatának és a nyertes ajánlattevő ajánlatának jellemzői és előnyei közötti összehasonlítás eredményét. Végül az EBB-nek a jelen kereset benyújtása előtt tájékoztatnia kellett volna őt legalább a megtámadott határozat indokairól a hatékony jogorvoslathoz való jogának biztosítása érdekében.

98 Az EBB az első jogalap elutasítását kéri. Álláspontja szerint a szerződés odaítéléséről szóló hirdetménynek a Hivatalos Lapban történő közzététele a közösségi jogrendben a megtámadott határozat felperessel való közlésének hivatalosan elfogadott eszköze. Az, hogy egyénileg nem közölte a felperessel a megtámadott határozatot, a szervezeti egységei által elkövetett adminisztrációs hiba. Ez utóbbiak azonban 2008. augusztus 1-jén haladéktalanul válaszoltak a felperes 2008. július 31-én előterjesztett felvilágosítás iránti kérelmére. Mindenesetre az ítélkezési gyakorlatnak is megfelelően a tájékoztatás elmaradására alapított kifogás nem vezethet eredményre, mivel a felperesnek a jelen kereset benyújtásakor, azaz 2008. október 6-án már rendelkezésére állt a megtámadott határozat indokolása. Ugyanígy nem állapítható meg az egyenlő bánásmód elvének megsértése sem, mivel az állítólagos jogellenesség nem befolyásolta a megtámadott határozatot, tekintettel arra, hogy az odaítélési szempontokra figyelemmel a bírálóbizottság egyértelműen megállapította, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlata sokkal jobb volt, mint a felperesé.

99 Emellett az EBB a második jogalap elutasítását is kéri. Álláspontja szerint a megtámadott határozatot a jogilag megkövetelt módon indokolta, és eljárását az Útmutató rendelkezéseinek, valamint a közbeszerzésekre alkalmazandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően folytatta le. Az ítélkezési gyakorlatnak és az Útmutató 2.5.2 pontjának megfelelően a felperes a 2008. augusztus 1-jei levélben indokolt felvilágosítást kapott a nyertes ajánlat jellemzőiről és viszonylagos előnyeiről, valamint a nyertes ajánlattevő nevéről, így a megtámadott határozatot az EBB megfelelően indokolta ahhoz, hogy lehetővé tegye a felperes számára jogai érvényesítését, és a Törvényszék számára felülvizsgálati jogkörének gyakorlását, figyelemmel a jelen eset sajátos körülményeire is. Az említett levélből az EBB álláspontja szerint egyértelműen kitűnik, hogy a nyertes ajánlattevő a pénzügyi szempont kivételével valamennyi odaítélési szempont

tekintetében kétszer annyi pontot kapott, mint a felperes. Még ha a pénzügyi szempont vonatkozásában a felperes magasabb pontszámot is szerzett volna, mint a nyertes ajánlattevő, ez nem lett volna meghatározó, mivel ez utóbbi szempont súlya a teljes pontszámban 25% volt.

– A Törvényszék álláspontja

100 Amennyiben valamely közösségi szerv széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik, a közösségi jog által a közigazgatási eljárásokban biztosított jogok tiszteletben tartása még nagyobb jelentőséggel bír. E garanciák közé tartozik különösen az említett szerv azon kötelezettsége, hogy határozatait megfelelően indokolja. A közösségi bíróság csak így vizsgálhatja a mérlegelési jogkör gyakorlásának alapjául szolgáló ténybeli és jogi elemek együttes fennállását (a Bíróság C-269/90. sz., Technische Universität München ügyben 1991. november 21-én hozott ítéletének [EBHT 1991., I-5469. o.] 14. pontja és a Törvényszék T-241/00. sz., La Canne kontra Bizottság ügyben 2002. március 5-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-1251. o.] 53. pontja). Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy e szervek széles mérlegelési jogkörrel rendelkeznek azzal kapcsolatban, hogy milyen szempontokat kell figyelembe venni a szerződés odaítélésekor a közbeszerzési eljárás során (a Törvényszék T-211/02. sz., Tideland Signal kontra Bizottság ügyben 2002. szeptember 27-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-3781. o.] 33. pontja és a T-148/04. sz., TQ3 Travel Solutions Belgium kontra Bizottság ügyben 2005. július 6-án hozott ítéletének [EBHT 2005., II-2627. o.] 47. pontja, lásd továbbá ebben az értelemben a Bíróság 56/77. sz., Agence européenne d'intérims kontra Bizottság ügyben 1978. november 23-án hozott ítéletének [EBHT 1978., 2215. o.] 20. pontját).

101 Először is a felperesnek az Útmutató 2.5.2 pontjában foglalt rendelkezések megsértésére alapított kifogását kell megvizsgálni, amennyiben állítása szerint az EBB nem tájékoztatta haladéktalanul a megtámadott határozat elfogadásáról.

102 Az Útmutatónak „[a]z [EBB] és a részvételre jelentkezők, illetve ajánlattevők közötti kapcsolattartásra" vonatkozó 2.5.2 pontja szerint „[a]z [EBB] minden érintett felet haladéktalanul tájékoztat a közbeszerzési eljárás során hozott határozatról".

103 Az EBB a Törvényszék előtt, és a felperesnek címzett 2008. augusztus 14-i levelében is elismerte, hogy „a [f]elperes nem kapott megfelelő időben a közbeszerzési eljárás eredményéről tájékoztató hivatalos levelet", és kifejtette, hogy „a felperes panasza folytán végzett részletes vizsgálat eredményeképpen megállapította, hogy e szabálytalanság egy adminisztrációs hiba következtében történt". Emellett az EBB elismerte, hogy a 2008. február 18-i levélben „a [f]elperes sajnálatos kivételével" minden ajánlattevőt értesített a megtámadott határozat elfogadásáról. Nem vitatott, hogy a felperes a megtámadott határozatról csak az odaítélésről szóló hirdetménynek a Hivatalos Lap Kiegészítésében 2008. július 26-án történt közzétételével szerzett tudomást, azaz több mint egy hónappal a keretmegállapodás 2008. június 12-i és 17-i aláírását, és 2008. június 16-i hatálybalépését követően.

104 A jelen esetben az EBB tehát megsértette az Útmutató 2.5.2 pontját, amennyiben nem tájékoztatta haladéktalanul a felperest a megtámadott határozat elfogadásáról.

105 Másodszor a felperesnek az Útmutató 2.5.2 pontja rendelkezéseinek és a sérelmet okozó határozatok indokolására vonatkozó kötelezettségnek az abból eredő megsértésére alapított kifogásait kell megvizsgálni, hogy az EBB nem tájékoztatta őt a nyertes ajánlat jellemzőiről és relatív előnyeiről, valamint a nyertes ajánlattevő nevéről az erre vonatkozó írásbeli kérelmének kézhezvételét követő 15 napon belül, vagy legkésőbb a keresete benyújtása előtt.

106 Az Útmutató 2.5.2 pontja akként rendelkezik különösen, hogy „[a]z érintett fél kérelmére az [EBB] az írásbeli kérelem kézhezvételét követő 15 napon belül tájékoztat: […] minden elfogadható ajánlatot benyújtó ajánlattevőt a nyertes ajánlat jellemzőiről és relatív előnyeiről, valamint a nyertes ajánlattevő vagy a keretmegállapodás szerződő feleinek nevéről […]".

107 Ez az eljárás megfelel az EK 253. cikk szerinti indokolási kötelezettség céljának, amely szerint a sérelmet okozó határozat indokolásának lehetővé kell tennie a bíróság számára a jogszerűségi felülvizsgálat gyakorlását és az érdekelt számára a meghozott intézkedés indokainak megismerését, jogai védelme és annak érdekében, hogy meggyőződhessen arról, hogy a határozat megalapozott-e, vagy sem (lásd analógia útján a Törvényszék T-44/90. sz., La Cinq kontra Bizottság ügyben 1992. január 24-én hozott ítéletének [EBHT 1992., II-1. o.] 42. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, a T-19/95. sz., Adia Interim kontra Bizottság ügyben 1996. május 8-án hozott ítélet [EBHT 1996., II-321. o.] 32. pontját és a T-250/05. sz., Evropaïki Dynamiki kontra Bizottság ügyben 2007. július 12-én hozott ítélet [az EBHT-ban nem tették közzé] 68. és 69. pontját). A közbeszerzési eljárások kontextusában az, hogy az érdekelt ajánlattevők csak a saját kifejezett kérelmükre válaszul kapnak indokolt határozatot, egyáltalán nem korlátozza azon lehetőségüket, hogy a Törvényszék előtt érvényesítsék jogaikat. Az EK 230. cikk ötödik bekezdésében előírt keresetindítási határidő ugyanis csak az indokolt határozat közlésétől számítva folyik, feltéve, hogy az ajánlattevő az ajánlata elutasításáról történő tudomásszerzését követően ésszerű határidőben benyújtotta az erre irányuló kérelmét (lásd a fent hivatkozott Adia Interim kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 33. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

108 Az ajánlatkérő, tekintettel a közbeszerzési eljárásokban rendelkezésére álló széles mérlegelési jogkörre, megfelelő indokolást köteles adni azon elutasított ajánlattevőknek, akik ezt kérik, ami feltételezi azt, hogy az ajánlatkérő gondoskodik arról, hogy a közölt indokolásban megfelelően ismertessen minden olyan körülményt, amely határozatának alapjául szolgált (lásd ebben az értelemben a fenti 84. pontban hivatkozott Evropaïki Dynamiki kontra Bizottság ügyben 2008. szeptember 10-én hozott ítélet 134. pontját).

109 Az indokolási kötelezettség betartását a kereset benyújtásakor a felperes rendelkezésére álló információk alapján kell megítélni (a Törvényszék T-183/00. sz., Strabag Benelux kontra Tanács ügyben 2003. február 25-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-135. o.] 58. pontja és a T-4/01. sz., Renco kontra Tanács ügyben 2003. február 25-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-171. o.] 96. pontja). Ezzel szemben az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az indokolást, rendkívüli körülményektől eltekintve, nem elegendő első alkalommal utólagosan a bíróság előtt kifejteni (lásd a Törvényszék T-89/07. sz., VIP Car Solutions kontra Parlament ügyben 2009. május 20-án hozott ítélet [EBHT 2009., II-1403. o.] 76. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

110 Nem vitatott, hogy 2008. július 31-i levelében a felperes kérelmet terjesztett elő a nyertes ajánlat jellemzőinek és relatív előnyeinek, valamint a nyertes ajánlattevő nevének megismerése érdekében. Az EBB állítása szerint erre a kérelemre a 2008. augusztus 1-jei levelében válaszolt. Noha ez utóbbi levelet követően a felperes a 2008. augusztus 1-jei levelében újból további felvilágosítást kért, az EBB a 2008. augusztus 14-i levelében azt a választ adta, hogy már megadta számára a lehető legteljesebb választ, és felhívta, hogy a Hivatalos Lapban közzétett odaítélésről szóló határozatra támaszkodjon. Sem az iratokból, sem a felek érveiből nem tűnik ki, hogy az EBB a jelen kereset benyújtása előtt a fent hivatkozott módoktól eltérő más módon is közölhette volna a felperessel a megtámadott határozat indokolását.

111 Ebből következik, hogy a megtámadott határozatnak az EBB által a felperessel a keresetlevél benyújtása előtt a felperes 2008. július 31-i kérelmére válaszként közölt indokolását az EBB 2008. augusztus 1-jei levelének a szövegében, kontextusában és az érintett területre vonatkozó jogszabályok összességében kell keresni, így e határozat a felperes kérelmének kézhezvételétől számított tizenöt napon belül megküldésre került.

112 A 2008. augusztus 1-jei levélből kitűnik, hogy az EBB közölte a felperessel a nyertes ajánlattevő nevét, az odaítélési szempontok relatív súlyozását és az ajánlatok összehasonlító értékelését követően a felperes, illetve a nyertes ajánlattevő ajánlatára adott pontszámok megoszlását. Az említett levélben az EBB megjelölte, hogy a felperes ajánlata 22,03 pontot kapott (a maximális 35-ből) a következők szerint: 8,75 pontot (a maximális 8,75-ből) a pénzügyi szempontra, 2,85 pontot (a maximális 5,25-ből) a „minőségirányítási eljárás" megnevezésű műszaki szempontra, 7,43 pontot (a maximális 15,75-ből) „az ajánlott személyzet képességeinek és képesítéseinek megfelelőségi szintje" megnevezésű műszaki szempontra és 3 pontot (a maximális 5,25-ből) a „saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség" megnevezésű műszaki szempontra, míg a nyertes ajánlattevő ajánlata 29,36 pontot kapott (a maximális 35-ből) a következők szerint: 5,29 pontot (a maximális 8,75-ből) a pénzügyi szempontra, 4,12 pontot (a maximális 5,25-ből) a „minőségirányítási eljárás" megnevezésű

műszaki szempontra, 15,3 pontot (a maximális 15,75-ből) „az ajánlott személyzet képességeinek és képesítéseinek megfelelőségi szintje” megnevezésű műszaki szempontra és 4,12 pontot (a maximális 5,25-ből) a „saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség” megnevezésű műszaki szempontra.

113 Az EBB által számszerűen, pontozás formájában nyújtott információk lehetővé tették a felperes számára, hogy valamennyi odaítélési szempont vonatkozásában közvetlenül összehasonlítsa a saját ajánlatára és a nyertes ajánlattevő ajánlatára adott pontokat, hiszen az EBB nem csak az egyes érintett ajánlatokra adott összpontszámot közölte vele. Ezek az információk lehetővé tették a felperes számára különösen azon pontos okok azonnali azonosítását, amelyek miatt az ajánlatát nem választották ki, nevezetesen, hogy az ajánlatok összehasonlító értékelésének eredményeképpen az ajánlata alacsonyabb összpontszámot ért el, mint a nyertes ajánlattevő ajánlata, mivel még ha magasabb pontszámot is kapott a pénzügyi szempont vonatkozásában, ez az EBB által az odaítélési szempontok tekintetében elfogadott súlyozásra tekintettel nem volt elegendő a három műszaki odaítélési szempont vonatkozásában kapott, a nyertes ajánlattevő ajánlatához képest alacsonyabb pontszámok kiegyenlítéséhez.

114 Márpedig egy olyan közbeszerzési eljárás esetén, amelyben a felperes ajánlotta a legalacsonyabb árat, mert minden más összehasonlítandó ajánlatban az övénél magasabb árajánlat szerepelt, és ezért az ajánlatát csak azért utasították el, mert az műszaki szempontból kevésbé volt jó, mint a nyertes ajánlattevő ajánlata, meg kell állapítani, hogy ez az indokolás, noha a magyarázat kezdetének minősülhet, nem tekinthető elégségesnek azon követelmény tekintetében, amely szerint az indokolásnak világosan és egyértelműen tartalmaznia kell a jogi aktust kibocsátó szerv érvelését (lásd ebben az értelemben a fenti 109. pontban hivatkozott VIP Car Solutions kontra Parlament ügyben hozott ítélet 75. és 76. pontját). A 2008. augusztus 1-jei levél ugyanis nem tartalmaz információkat azon okokról, amelyek az EBB álláspontja szerint indokolták a műszaki szempontok vonatkozásában a felperes, illetve a nyertes ajánlattevő ajánlatára adott pontszámokat. Az e levélben szereplő, említett pontszámokat emellett nem

kísérték olyan általános megjegyzések, amelyek információval szolgálhattak volna a tekintetben, hogy az EBB mi alapján adott magasabb pontszámot a nyertes ajánlattevő ajánlatára, mint a felperesére mindhárom műszaki szempont vonatkozásában, ami alapján a megtámadott határozat indokolását elégségesnek tekinthetnénk (lásd ebben az értelemben a Törvényszék fenti 84. pontban hivatkozott Evropaïki Dynamiki kontra Bizottság ügyben 2008. szeptember 10-én hozott ítéletének 129. pontját és a T-437/05. sz., Brink's Security Luxembourg kontra Bizottság ügyben 2009. szeptember 9-én hozott ítéletének [EBHT 2009., II-3233. o.] 169. pontját).

115 Jóllehet az EBB a bíróság előtt kifejtette azon okokat, amelyek miatt elfogadta a megtámadott határozatot, és különösen azt, hogy „az ajánlott személyzet képességeinek és képesítéseinek megfelelőségi szintje" megnevezésű és a „saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség" megnevezésű műszaki szempontokat illetően „a fő probléma a [f]elperes tanácsadóinak a banki/pénzügyi szektorban szerzett tapasztalata (vagy inkább annak hiánya) [volt]", és hogy a „minőségirányítási eljárás" megnevezésű műszaki szempontot illetően a nyertes ajánlattevő ajánlata „konkrétabb volt", mint a felperesé, amely „úgy tűnt, hogy valamennyi megkövetelt aspektust lefedi, ám […] túl általános és összetett fordulatokkal került leírásra". Ez azonban nem kompenzálhatja a megtámadott határozat eredeti indokolásának elégtelenségét. Az EBB ugyanis semmilyen rendkívüli körülményre nem hivatkozott, amely igazolhatná azt, hogy a felperesnek nem szolgáltatott megfelelő indokolást a kérelme kézhezvételét követő tizenöt napon belül, vagy legalább a keresetlevél benyújtása előtt.

116 A fentiekből következik, hogy a megtámadott határozat indokolása elégtelen, és ennélfogva az sérti az Útmutató 2.5.2 pontját és általánosabban az EK 253. cikk szerinti indokolási kötelezettséget.

117 Harmadszor meg kell vizsgálni a felperesnek a hatékony jogorvoslathoz való jog megsértésére és az egyenlő bánásmód, az átláthatóság és a gondos ügyintézés elvének megsértésére alapított kifogásait.

118 Mindenekelőtt a hatékony jogorvoslathoz való jog állítólagos megsértését illetően emlékeztetni kell arra, hogy a bírósághoz fordulás lehetősége egy jogközösség egyik lényeges alkotóeleme, és ezt az EK-Szerződésen alapuló jogrendszer azáltal biztosítja, hogy az EK-Szerződés a keresetek és eljárások olyan teljes rendszerét hozta létre, melynek célja, hogy a Bíróságnak biztosítsa a közösségi szervek jogi aktusainak jogszerűségére vonatkozó felülvizsgálat lehetőségét (a fenti 30. pontban hivatkozott Les Verts kontra Parlament ügyben hozott ítélet 23. pontja). Emellett a Bíróság a hatáskörrel rendelkező bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot a tagállamok közös alkotmányos hagyományaira, valamint a Rómában 1950. november 4-én aláírt, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 6. és 13. cikkére alapítja (a Bíróság 222/84. sz. Johnston-ügyben 1986. május 15-én hozott ítéletének [EBHT 1986., 1651. o.] 18. pontja és a C-23/04–C-25/04. sz. Sfakianakis egyesített ügyekben 2006. február 9-én hozott ítéletének [EBHT 2006., I-1265. o.] 28. pontja, a fenti 46. pontban hivatkozott Philip Morris International kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 121. pontja). Végül a Charta 47. cikke szintén kimondja, hogy mindenkinek, akinek a közösségi jog által biztosított jogait és szabadságait megsértették, joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

119 Egyébiránt a közbeszerzési eljárásokban védelemben kell részesíteni az ajánlattevőket az ajánlatkérő önkényességével szemben annak biztosításával, hogy az ez utóbbi által hozott jogellenes határozatok ellen hatékonyan és a lehető leggyorsabban jogorvoslattal lehessen élni (lásd ebben az értelemben és analógia útján a Bíróság C-455/08. sz., Bizottság kontra Írország ügyben 2009. december 23-án hozott ítélet [az EBHT-ban nem tették közzé] 26. pontját).

120 Az ajánlattevőknek az ajánlatkérő önkényességével szembeni teljes jogvédelme tehát mindenekelőtt feltételezi az ajánlatkérő arra vonatkozó kötelezettségét, hogy valamennyi ajánlattevőt értesítse a szerződés odaítéléséről szóló határozatról a szerződés megkötése előtt annak érdekében, hogy ez utóbbiaknak tényleges lehetőségük legyen e határozat megsemmisítése iránti kereset előterjesztésére, amennyiben ennek feltételei teljesülnek.

121 E teljes jogvédelem megköveteli továbbá, hogy az elutasított ajánlattevőnek lehetősége legyen arra, hogy megfelelő időben megvizsgálja a megtámadott határozat érvényességét, ami azt feltételezi, hogy a megtámadott határozatnak az elutasított

ajánlattevőkkel történő közlésének időpontja és a szerződés aláírása között ésszerű határidő teljen el, különösen annak érdekében, hogy ez utóbbiaknak lehetőségük legyen ideiglenes intézkedés iránti kérelmet előterjeszteni az EK 242. cikk és az EK 243. cikk együttesen értelmezett rendelkezései, valamint az EK 225. cikk (1) bekezdése alapján, amelyben az ideiglenes intézkedésről határozó bírótól a megtámadott határozat végrehajtásának felfüggesztését kérik addig, amíg a kereset érdeméről határozó bíró elbírálja az e határozat megsemmisítése iránti keresetet (lásd ebben az értelemben és analógia útján a C-212/02. sz., Bizottság kontra Ausztria ügyben 2004. június 24-én hozott ítélet [az EBHT-ban nem tették közzé] 21. és 23. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, valamint a fenti 119. pontban hivatkozott Bizottság kontra Írország ügyben hozott ítélet 27. és 28. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). A teljes és hatékony bírói jogvédelemhez való jog ugyanis magában foglalja, hogy a jogalanynak átmeneti jogvédelem biztosítható, ha az a későbbi érdemi határozat teljes érvényesüléséhez szükséges, hogy elkerülhető legyen a hézag a hatáskörrel rendelkező bíróságok által biztosított jogvédelemben (lásd a Bíróság elnökének a C-399/95. R. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 1996. május 3-án hozott végzésének [EBHT 1996., I-2441. o.] 46. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, és a C-445/00. R. sz., Ausztria kontra Tanács ügyben 2001. február 23-án hozott végzésének [EBHT 2001., I-1461. o.] 111. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

122 Végül a hatékony bírói jogvédelem követelményének teljesüléséhez az ajánlatkérőnek be kell tartania az őt terhelő indokolási kötelezettséget (lásd a fenti 108. pontot) azáltal, hogy megfelelő indokolást nyújt valamennyi ezt kérelmező elutasított ajánlattevőnek annak érdekében, hogy ez utóbbi e jogával a lehető legkedvezőbb feltételek mellett élhessen, és az ügy teljes ismeretében dönthessen arról, hogy célszerű-e bírósághoz fordulnia. A megtámadott határozat indokolása ugyanis olyan lényeges eljárási szabály, amely különösen a jogi aktus következtében sérelmet szenvedett fél hatékony jogorvoslati jogának biztosítását szolgálja (lásd ebben az értelemben a Bíróság 36/75. sz. Rutili-ügyben 1975. október 28-án hozott ítéletének [EBHT 1975., 1219. o.] 37–39. pontját, és a 222/86. sz., Heylens és társai ügyben 1987. október 15-én hozott ítéletének [EBHT 1987., 4097. o.] 15. és 16. pontját).

123 A jelen esetben a közbeszerzési eljárás nem felelt meg e követelményeknek. Egyfelől ugyanis a megtámadott határozatot nem közölték a felperessel, aki csak azt követően szerzett róla tudomást, hogy az főszabályként már végrehajtásra került a keretmegállapodás aláírásával és hatálybalépésével. Jóllehet az EBB a tárgyaláson arra hivatkozott, hogy a felperes a keretmegállapodás aláírását követően továbbra is

előterjeszthetett a megtámadott határozat végrehajtásának felfüggesztése iránti kérelmet, a felperesnek a szintén a tárgyaláson előadott azon érvére, miszerint az ilyen kérelem már nem vezethetett volna hatékony eredményre a keretmegállapodás aláírását és teljesítésének megkezdését követően, már nem tudott válaszolni. Emellett figyelembe kell venni, hogy az EBB maga is elismerte, hogy a megtámadott határozatnak a keretmegállapodás aláírásával és teljesítésével történő végrehajtása akadályát képezi annak, hogy a megtámadott határozat esetleges megsemmisítésének valamennyi következményét érvényre juttathassa, így többek között akadálya a közbeszerzési eljárás újbóli megnyitásának is (lásd a fenti 60. pontot). Így a jelen esetben a felperes végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmének a keretmegállapodás aláírása és hatálybalépése előtt történő előterjesztésére vonatkozó lehetőség megléte szükséges ahhoz, hogy az ügy érdemére vonatkozó, a közbeszerzési eljárás pártatlanságának felülvizsgálatára és az említett eljárás lezárultával az EBB-vel történő szerződéskötésre való esélyének megőrzésére irányuló keresete hatékony lehessen. Másfelől, amint az fentebb már megállapításra került (lásd a fenti 116. pontot), az EBB nem szolgált elégséges indokolással a megtámadott határozattal kapcsolatban a felperes számára érdemi keresete előterjesztését megelőzően, amely különösen e határozat megsemmisítésére irányul.

124 Ebből következik, hogy az EBB a jelen esetben megsértette a felperes hatékony jogorvoslathoz való jogát.

125 Ezt követően az egyenlő bánásmód és az átláthatóság elvének állítólagos megsértését illetően a következetes ítélkezési gyakorlat szerint a közbeszerzési eljárásokban az ajánlatkérő köteles tiszteletben tartani az ajánlattevőkkel szembeni egyenlő bánásmód elvét, amely pusztán az egyenlő bánásmód elvének egy különös kifejeződése (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-458/03. sz. Parking Brixen ügyben 2005. október 13-án hozott ítéletének [EBHT 2005., I-8585. o.] 46. és 48. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás valamennyi szakaszában köteles tiszteletben tartani az ajánlattevőkkel szembeni egyenlő bánásmód elvét (a fenti 89. pontban hivatkozott Bizottság kontra CAS Succhi di Frutta ügyben hozott ítélet 108. pontja és a Törvényszék T-203/96. sz., Embassy Limousines & Services kontra Parlament ügyben 1998. december 17-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-4239. o.] 85. pontja) és következésképpen

az ajánlattevők esélyegyenlőségének elvét (a Törvényszék fenti 107. pontban hivatkozott, Evropaïki Dynamiki kontra bizottság ügyben 2007. július 12-én hozott ítéletének 45. pontja). Az ítélkezési gyakorlat szerint az egyenlő bánásmód elve és az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalma többek között átláthatósági kötelezettséget foglal magában, amely azt jelenti, hogy minden potenciális ajánlattevő számára megfelelő mértékű nyilvánosságot kell biztosítani, amely lehetővé teszi a közbeszerzési szerződés versenyre történő megnyitását, és az odaítélési eljárás pártatlanságának ellenőrzését (a Bíróság C-324/98. sz., Telaustria és Telefonadress ügyben 2000. december 7-én hozott ítéletének [EBHT 2000., I-10745. o.] 62. pontját, és a fent hivatkozott Parking Brixen ügyben hozott ítélet 49. pontját).

126 A jelen esetben nem vitatott, hogy az EBB azonnal, még jóval a keretmegállapodás aláírása előtt közölte a megtámadott határozatot a többi elutasított ajánlattevővel, ezzel lehetővé téve ez utóbbiak számára, hogy az ideiglenes intézkedésről határozó bírónál a megtámadott határozat végrehajtásának felfüggesztése iránti kérelmet terjesszenek elő a keretmegállapodás aláírása előtt, megőrizve a közbeszerzési eljárás pártatlanságának felülvizsgálatára irányuló érdemi jogorvoslati kérelem hatékonyságát, miközben a felperest jogellenesen megfosztotta e lehetőségtől (lásd a fenti 123. pontot).

127 Ennélfogva az EBB a jelen eljárásban megsértette az egyenlő bánásmód és az átláthatóság elvét azzal, hogy megsértette a felperesnek a megtámadott határozattal szembeni hatékony jogorvoslathoz való jogát, míg a többi elutasított ajánlattevő érvényesíthette e jogát.

128 Végül a gondos ügyintézés elvének állítólagos megsértését illetően az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy ez az elv a jogalanyokra jogokat ruházó jogszabálynak minősülhet, amennyiben különös jogok kifejeződéseként jelenik meg (a Törvényszék T-128/05. sz., SPM kontra Tanács és Bizottság ügyben 2008. november 13-án hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 127. pontja).

129 Mivel a fenti megállapításokból kitűnik, hogy az EBB megsértette a felperes védelemben részesülő jogait azzal, hogy nem közölte vele haladéktalanul a megtámadott határozatot és a kérelme kézhezvételétől számított tizenöt napon belül, illetve a keresetlevél benyújtása előtt e határozat megfelelő indokolását, megsértette a gondos ügyintézés elvét is, a felperes megtámadott határozattal szembeni hatékony jogorvoslathoz való jogának megsértésével.

130 A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint lényegesnek minősülnek azok az eljárási szabályok, amelyek célja az intézkedések valamennyi, körültekintést és elővigyázatosságot biztosító garanciával való felruházása (a Bíróság 6/54. sz., Hollandia kontra Főhatóság ügyben 1955. március 21-én hozott ítélete [EBHT 1955., 201., 220. o.]). A közbeszerzési eljárásokban az elutasított ajánlattevőknek a közbeszerzési szerződést egy másik ajánlattevőnek odaítélő határozattal szembeni hatékony jogorvoslathoz való joga, valamint az ajánlatkérőt ezzel összefüggésben terhelő azon kötelezettség, hogy kérelemre közölje a határozat indokolását, a fent hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében lényeges eljárási szabálynak tekintendő, amennyiben az odaítélési határozat kidolgozását olyan garanciákkal veszik körül, amelyek lehetővé teszik az e határozatot eredményező közbeszerzési eljárás pártatlanságának hatékony felülvizsgálatát.

131 A lényeges eljárási szabályok megsértésével kapcsolatos ítélkezési gyakorlatnak megfelelően meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozatra vonatkozó eljárási szabályoknak az EBB általi be nem tartása annak megsemmisítését kell, hogy maga után vonja (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-65/93. sz., Parlament kontra Tanács ügyben 1995. március 30-án hozott ítéletének [EBHT 1995., I-643. o.] 21. pontját).

132 A fenti megfontolásokra tekintettel a kereset első és második jogalapjának helyt kell adni.

A harmadik és negyedik jogalapról

– A felek érvei

133 A harmadik jogalappal a felperes arra hivatkozik, hogy a „saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség" megnevezésű odaítélési szempont alkalmazásával az EBB megsértette az arányosság elvét és az ajánlatok objektív összehasonlító értékelését lehetővé tevő odaítélési szempontok kiválasztására vonatkozó kötelezettségét. Álláspontja szerint az említett odaítélési szempont megakadályozta az ajánlattevőket abban, hogy az alvállalkozók igénybevételéhez való törvényes jogukkal éljenek. Ez a szempont továbbá túlságosan pontatlanul került megfogalmazásra ahhoz, hogy az ajánlattevők megismerhessék azt az optimális kapacitást, amelyet a maximális pontszám eléréséhez fel kellett ajánlaniuk. A „Kérdések és válaszok" listájában a „csapat biztosítására vonatkozó képesség" maximális szintjére vonatkozó kérdés, és az EBB erre adott válasza, miszerint „nem határozott meg optimális létszámot", azt bizonyítja, hogy az ajánlattevők nem tudhatták és nem tudták, hogy mit kellett tenniük, vagy mit tehettek annak érdekében, hogy e szempont tekintetében a legjobb ajánlatot tegyék, és hogy ezen „optimális létszámot" a bírálóbizottság határozta meg az ajánlatok összehasonlító értékelésének a szakaszában. Az ilyen eljárás hatása az ajánlattevők közötti verseny torzítása a nyertes ajánlattevő, azaz a jelenlegi szerződő fél javára, aki rendelkezik az EBB által használt speciális informatikai eszközökkel, illetve azon ajánlattevők javára, akik elegendő kapacitással rendelkeznek ahhoz, hogy ne kelljen a szerződés odaítélése esetén mobilizálható külső szakértői csapatot igénybe venniük. Az EBB által előadottakkal ellentétben a nyertes ajánlattevő rendelkezésére álló speciális informatikai eszközök nem különösebben elterjedtek, mivel piaci részesedésük csak 3%, és számuk inkább csökkenő tendenciát mutat. Emellett a felperes azzal érvel, hogy számos, az EBB igényeinek megfelelő szakértővel rendelkezett, amint ezt az EBB maga is elismerte, és amint azt a válaszhoz csatolt táblázat is alátámasztja. A felperes arra kérte továbbá az EBB-t, hogy tegye nyilvánossá a nyertes ajánlattevő

által rendelkezésre bocsátott személyzet tagjainak anonim önéletrajzait annak érdekében, hogy azok képesítéseit összehasonlíthassa saját szakértőinek képesítéseivel.

134 Az EBB a harmadik jogalap elutasítását kéri. Az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 6.4 és 6.5 pontja egyértelműen rögzítette, hogy az alvállalkozók igénybevétele és az ajánlattevők társulása megengedett, ami magában foglalja a független szakértők igénybevételét is. Ez megerősítésre került a „Kérdések és válaszok" listájában is, ahol kifejtésre került, hogy az alvállalkozók útján biztosított források az érintett ajánlattevő saját forrásaként kerülnek figyelembevételre a közbeszerzési eljárásban. Az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 1.3 pontjában kikötött egyetlen feltétel az volt, hogy az ajánlattevőknek igazolniuk kell arra irányuló szándékukat, hogy megfelelő szakértelemmel rendelkező csapatot állítsanak össze. Emellett nem a nyertes ajánlattevő volt az egyetlen, amely meg tudott felelni a „saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség" megnevezésű műszaki szempontnak a „saját személyzete" igénybevételével, amennyiben nem rendelkezett a szóban forgó informatikai alkalmazás keretében használt valamennyi informatikai eszközzel. Ezen alkalmazás programozási nyelve, azaz a „Java" programozási nyelv, valamint a nyertes ajánlattevő által kifejlesztett eszközök, köztük a „Sybase server suite" szoftver és az adatbáziskezelő rendszer, ismertek a piacon, és sokan értenek is hozzájuk. Ezt bizonyítják a felperes által benyújtott önéletrajzok is, különösen pedig egy olyan önéletrajz, amelyben a teljes „Sybase server suite" szoftverrel kapcsolatos tapasztalat, valamint a „Java" programozási nyelv alapos ismerete is feltüntetésre került. Emellett a felperes önmagának is ellentmond az érvelésében, illetve az általa benyújtott iratok következtében.

135 A negyedik jogalappal a felperes arra hivatkozik, hogy a „saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség" megnevezésű odaítélési szempont alkalmazásával az EBB megsértette az egyenlő bánásmód elvét és azon kötelezettségét, hogy az ajánlatoknak a közbeszerzési eljárás odaítélési szakaszában végzendő összehasonlító értékelése során csak olyan szempontokat alkalmazzon, amelyek nem minősülnek az ajánlattevők kiválasztási szempontjának. Az említett szempontnak, amint azt az EBB is elismerte ellenkérelmének 89. pontjában, nem volt más célja, mint az „ajánlattevők

személyzeti kapacitásának" ellenőrzése az önéletrajzok tanulmányozásával, és azt már az ajánlattevők kiválasztásának a szakaszában is alkalmazták. Az tehát nem lett volna alkalmazható az ajánlatok összehasonlító értékelése és a szerződés odaítélése során azon szabály értelmében, miszerint az ajánlattevők kiválasztására, illetve a szerződés odaítélésére irányuló eljárásokat egyértelműen el kell egymástól választani. Emellett az EBB megsértette az egyenlő bánásmód elvét, amennyiben e szempont kettős alkalmazásával előnyben részesítette a nyertes ajánlattevőt, aki a legjobb volt a saját „csapat biztosításában", mivel az aktuális szerződő fél is ő volt, és rendelkezett az EBB által alkalmazott speciális informatikai eszközökkel, és mivel potenciálisan több szakértő állt rendelkezésére.

136 Az EBB a negyedik jogalap elutasítását kéri. Emlékeztet arra, hogy a szerződés odaítélésére vonatkozó szempontok kiválasztása során széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik. Álláspontja szerint az ajánlattevők kiválasztásának szempontjai, amelyek szerint ez utóbbiaknak az informatikai osztályukon legalább tizenöt munkavállalóval kell rendelkezniük legalább két éve, valamint három ellenőrizhető referenciával, nem keverhetők össze a „saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség" megnevezésű odaítélési szemponttal, mivel e szempontok az ajánlattételhez szükséges dokumentáció eltérő pontjaihoz tartoznak. Az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 6.2.2 pontjában említett szempont az Útmutató 2.5.1.1 pontjának megfelelően az ajánlattevők kiválasztási szempontjaként annak az ellenőrzésére szolgált, hogy ez utóbbiak megfelelnek-e a személyzetre és az informatikai szervezeti egységükre vonatkozó minimumkövetelményeknek, míg az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 7.1.1 pontjában említett szempont az Útmutató 2.5.1.2 pontjának megfelelően a szerződés odaítélésének szempontjaként az ajánlattevők által javasolt munkavállalók vonatkozó képesítéseinek és tapasztalatának az önéletrajzuk, valamint a benyújtott kompetenciatáblázatok alapján történő értékelésére szolgált, valamint annak ellenőrzésére, hogy az ajánlattevők alkalmasak-e a közbeszerzési szerződés sajátos követelményeinek való megfelelésre. Az EBB előadja továbbá, hogy a felperes rosszhiszeműen állítja, hogy elismerte aktusainak a közbeszerzési eljárásokra alkalmazandó joggal való ellentétességét.

– A Törvényszék álláspontja

137 Ugyanúgy, ahogy az EBB széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik a valamely közbeszerzési szerződés odaítélésére vonatkozó határozat elfogadásakor figyelembe veendő szempontok tekintetében, széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik mind a közbeszerzési szerződés saját nevében történő odaítélésére vonatkozó szabályok tartalmának, mind azok alkalmazásának meghatározásában (lásd ebben az értelemben és analógia útján a Törvényszék T-376/05. és T-383/05. sz., TEA-CEGOS és társai kontra Bizottság ügyben 2006. február 14-én hozott ítéletének [EBHT 2006., II-205. o.] 50. és 51. pontját). Az EBB számára nyitva álló azon lehetőség, hogy szabadon válassza meg azon odaítélési szempontokat, amelyek alapján a saját nevében megkötendő közbeszerzési szerződéseket oda kívánja ítélni, lehetővé teszi számára az egyes szerződések jellegének, tárgyának és sajátosságainak figyelembevételét.

138 Ugyanakkor figyelembe kell venni az Útmutató rendelkezéseit. Annak 2.5 pontjában találhatók az „[e]ljárás lefolytatására" alkalmazandó szabályok. Különösen a 2.5.1 pont rendelkezik a „[r]észtvevők alkalmasságának ellenőrzéséről és kiválasztásukról", valamint a „szerződések odaítéléséről". Ez utóbbi pontból kitűnik különösen, hogy „[a]z [EBB] közbeszerzési szerződéseinek odaítélése az eljárásban részt vevő gazdasági szereplők alkalmasságának ellenőrzését követően kiválasztási és odaítélési szempontok alapján történik, amelyeket az eljárást megindító hirdetményben vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban kell meghatározni".

139 A „[k]iválasztási szempontokra" vonatkozó 2.5.1.1 pont értelmében „[e] szempontok célja annak meghatározása, hogy valamely gazdasági szereplő a szerződés teljesítéséhez szükséges gazdasági és pénzügyi helyzetben van-e, illetve műszaki és szakmai szempontból alkalmas-e arra". Emellett azt is kikötötték, hogy „[a]z [EBB] meghatározza a [2004/18] [i]rányelv 47. és 48. cikke szerinti feltételeket, adott esetben figyelembe véve a 49. és az 50. cikk rendelkezéseit". Továbbá „az [EBB] meghatározhatja azon alkalmassági minimumkövetelményeket, amelyek el nem érése esetén az ajánlattevőket vagy részvételre jelentkezőket ki kell zárni az eljárásból", és „[e] minimumkövetelményeket az eljárást megindító hirdetményben kell feltüntetni".

140 Az Útmutatónak a „[s]zerződés odaítélésének szempontjaira" vonatkozó 2.5.1.2 pontja előírja többek között, hogy:

„Az [odaítélési] szempontok célja a [kiválasztási szakasz] során ki nem zárt, és az eljárást megindító hirdetményben vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban megjelölt kiválasztási szempontoknak megfelelő ajánlattevők szelekciója.

Az [EBB] a szerződések odaítéléséről a következő feltételek alapján dönt:

a) […] ha a szerződés odaítélése az [EBB] szempontjából gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat alapján történik (legjobb ár/érték arány), a kérdéses szerződés tárgyától függően olyan különböző szempontok alapján, mint például a minőség, az ár, a műszaki érték, az esztétikai és a funkcionális jellemzők, a környezetvédelmi jellemzők, a folyó költségek, a költséghatékonyság, a vevőszolgálat és a technikai segítségnyújtás, a szállítási határnap vagy határidő, illetve a teljesítési határidő;

[…]

A fenti a) pontban említett esetben az [EBB] minden egyes, a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat meghatározásához kiválasztott szempont tekintetében megállapítja annak relatív súlyozását az eljárást megindító hirdetményben vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban, illetve versenypárbeszéd esetében az ismertetőben […]"

141 Az Útmutatónak a fenti 140. pontban említett rendelkezései annak biztosítását célozzák, hogy az EBB a számára az odaítélési szempontok megválasztásában hagyott szabadságot az egyenlő bánásmód és az átláthatóság elvének az ajánlatoknak a szerződés odaítélése érdekében végzett értékelése során történő tiszteletben tartásával gyakorolja (lásd ebben az értelemben és analógia útján a Bíróság 31/87. sz. Beentjes-ügyben 1988. szeptember 20-án hozott ítéletének [EBHT 1998., I-4635. o.] 21. és 22. pontját és a C-470/99. sz., Univarsale-Bau és társai ügyben 2002. december 12-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-11617. o.] 90–92. pontját). E rendelkezések célja ugyanis az, hogy minden ésszerűen tájékozott és elvárható gondossággal eljáró ajánlattevő számára lehetővé tegye az odaítélési szempontok azonos módon történő értelmezését és azt, hogy ebből következően az ajánlatukban szereplő feltételek kidolgozása során azonos esélyekkel rendelkezzenek (lásd ebben az értelemben és analógia útján a Bíróság C-19/00. sz. SIAC Construction ügyben 2001. október 18-án hozott ítéletének [EBHT 2001., I-7725. o.] 42. pontját).

142 Emellett e rendelkezések az arányosság elve tiszteletben tartásának biztosítását is célozzák, amely megköveteli, hogy az intézmények aktusai ne haladják meg a kitűzött cél elérésére alkalmas és ahhoz szükséges mértéket, azaz több megfelelő intézkedés közül a kevésbé korlátozó jellegűt kell választani, és az okozott hátrányok nem lehetnek aránytalanok az elérendő célhoz képest (a fenti 62. pontban hivatkozott Antwerpse Bouwwerken kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 57. pontja). Jóllehet az ajánlatkérő által abban az esetben választható szempontokat, ha a szerződés odaítélése a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat alapján történik, az Útmutató 2.5.1.2 pontja nem kimerítően sorolja fel, és e pont meghagyja az ajánlatkérő azon szabadságát, hogy az általa legmegfelelőbbnek tartott odaítélési szempontokat válassza ki a szerződés odaítélése érdekében, e választás csak a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat azonosítását célzó szempontokra terjedhet ki (lásd ebben az értelemben és analógia útján a Bíróság C-532/06. sz., Lianakis és társai ügyben 2008. január 24-én hozott ítéletének [EBHT 2008., I-251. o.] 29. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, a fenti 109. pontban hivatkozott Renco kontra Tanács ügyben hozott ítélet 66. pontját, és a fenti 109. pontban hivatkozott Strabag Benelux kontra Tanács ügyben hozott ítélet 73. és 74. pontját). Ennélfogva az odaítélési szempontok köréből ki vannak zárva azok a szempontok, amelyek nem a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat azonosítását szolgálják, hanem alapvetően az ajánlattevőknek a szóban forgó közbeszerzési szerződés teljesítésére való alkalmasságának értékeléséhez kapcsolódnak (lásd ebben az értelemben és analógia útján a Bíróság fenti 141. pontban hivatkozott Beentjes-ügyben hozott ítéletének 15–19. pontját, a C-315/01. sz. GAT-ügyben 2003. június 19-én hozott ítéletének [EBHT 2003., I-6379. o.] 59–67. pontját, és a fent hivatkozott Lianakis és társai ügyben hozott ítéletének 30–32. pontját). Az ajánlatok minőségét csakis maguk az ajánlatok alapján kell értékelni, nem pedig az ajánlattevők által az ajánlatkérővel fennálló korábbi szerződések során megszerzett tapasztalatok vagy

olyan szempontok alapján, mint az ajánlattevőknek a szerződés teljesítésére való alkalmassága, amelyek az ajánlattevők kiválasztásának eljárási szakaszába tartoznak, és amelyek az ajánlatok összehasonlító értékelése céljából már nem vehetők figyelembe (a fenti 141. pontban hivatkozott Beentjes-ügyben hozott ítélet 15. pontja és a fenti 100. pontban hivatkozott TQ3 Travel Solutions Belgium kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 86. pontja).

143 A harmadik és negyedik jogalappal a felperes lényegében arra hivatkozik, hogy a „saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség" megnevezésű odaítélési szempont pontatlan, hátrányosan megkülönböztető, és a kitűzött, a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat azonosítására irányuló célra tekintettel aránytalan volt, így ezen odaítélési szempont előírása nem felelt meg az EBB-t a közbeszerzési eljárásokban alkalmazandó általános jogelvekből eredően terhelő kötelezettségeknek, mint amelyeket az Útmutató 2.5.1.2 pontja is tartalmaz.

144 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a „saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség" megnevezésű odaítélési szempontot az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak a „[m]űszaki szempontokra" vonatkozó 7.1.1 pontja tartalmazta, amely kimondta azt is, hogy „[a]z ajánlattevőnek az előírt szakértelemmel rendelkező csapat biztosítására vonatkozó képessége a [s]zemélyzeti [p]rofilokat tartalmazó [t]áblázat és az [önéletrajzok] alapján kerül értékelésre". A „Kérdések és válaszok" listájából kitűnik, hogy e műszaki szemponton keresztül „az [EBB] arról kívánt meggyőződni, hogy a [nyertes ajánlattevő] nem csak a főcsapat összeállításához szükséges számú, szakértelemmel és tapasztalattal rendelkező személyzettel rendelkezik, hanem kiegészítő igények kielégítése céljából szakértelem és tapasztalat tekintetében megfelelő tartalék-humánerőforrás is rendelkezésére áll". E tekintetben az EBB előadta, hogy „a [s]zemélyzeti [p]rofilokat tartalmazó [t]áblázat nyújt kellő információt az ajánlatkérő rendelkezésére álló, és az [EBB] által mozgósítható szakértelem és tapasztalat mélységéről és terjedelméről". Ez megfelel az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 4.2 pontjának, amely szerint az ajánlattevőknek ismertetniük kell az ajánlattételhez szükséges dokumentáció mellékletében szereplő személyzeti profilokat tartalmazó táblázatban felajánlott személyzetet, és amely szerint az e tekintetben tett ajánlatuk a megfelelő szakértelemmel rendelkező személyek tapasztalata és száma alapján kerül értékelésre. Emellett az EBB kikötötte, hogy „a [s]zemélyzeti

[p]rofilokat tartalmazó [t]áblázat alapján fogja megvizsgálni […], hogy az ajánlattevő rendelkezik-e az igényeinek kielégítéséhez elegendő számban megfelelő szakértelemmel és tapasztalattal bíró személyzettel", és hogy „[e]zen értékelés két műszaki szempont esetében alkalmazandó […]: az ajánlott személyzet képességeinek és képesítéseinek megfelelőségi szintje és a saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség megnevezésű szempontok esetében". Az EBB megjelölte továbbá, hogy „nem határozott meg optimális létszámot" a rendelkezésére bocsátandó csapatokkal, és különösen az ajánlatkérő kiegészítő igényeinek kielégítése céljából saját forrásból biztosítandó csapattal kapcsolatban. Végül az EBB kifejtette, hogy „a »saját forrás« kifejezés az ajánlatkérő által aktuálisan foglalkoztatott személyzetre […], illetve a bejelentett alvállalkozóira vonatkozik".

145 Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a felperes nem állíthatja megalapozottan, hogy a „saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség" megnevezésű odaítélési szempont hátrányosan megkülönböztető volt, amennyiben megakadályozta, hogy alvállalkozókat vegyen igénybe az EBB valamennyi igényének kielégítése érdekében. Az ajánlattételhez szükséges dokumentációból és a „Kérdések és válaszok" listájából kitűnik ugyanis, hogy az alvállalkozók igénybevétele megengedett volt, amennyiben azokat egyértelműen ilyenként megjelölik az ajánlatban, és hogy az ajánlattevőket megfelelően tájékoztatták arról, hogy az egyértelműen ilyenként megjelölt alvállalkozókat figyelembe veszik az említett odaítélési szempont alkalmazásakor.

146 A felperes nem állíthatja továbbá megalapozottan, hogy a „saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség" megnevezésű odaítélési szempontot az ajánlattevők kiválasztásának szakaszában alkalmazták. Az ajánlattételhez szükséges dokumentációból kitűnik ugyanis, hogy az e dokumentáció 6.2.2 pontjában rögzített kiválasztási szempontok címén az ajánlattevőknek csak „három, a jelen közbeszerzés szerinti területen az elmúlt két évben szerzett releváns és ellenőrizhető referenciát" kellett benyújtaniuk, valamint „[e]gy aláírt nyilatkozatot annak [igazolására], hogy [az ajánlattevők] [informatikai területen] (és nem az adminisztratív kiszolgálás terén)

legalább tizenöt munkavállalóval rendelkeznek legalább két éve". Ez utóbbi kiválasztási szempont, amely a szerződés szerinti területen tapasztalattal és szakértelemmel rendelkező személyek minimális számát határozza meg, eltér a szóban forgó odaítélési szemponttól, amely az ajánlattevő arra vonatkozó képességére irányul, hogy az ajánlatkérő kiegészítő igényeinek kielégítése érdekében elegendő számban képes-e tapasztalt és szakértelemmel rendelkező személyzetet mozgósítani.

147 Ami magát a „saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség" megnevezésű odaítélési szempont kiválasztását illeti, meg kell jegyezni végül, hogy sem az Útmutató 2.5.1.2 pontja, sem az általános jogelvek nem értelmezhetők úgy, hogy minden, az EBB által a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat meghatározása érdekében kiválasztott szempontnak szükségszerűen mennyiségi jellegűnek vagy kizárólag az árra irányulónak kell lennie (lásd analógia útján a fenti 109. pontban hivatkozott Renco kontra Tanács ügyben hozott ítélet 67. és 68. pontját). Több nem tisztán mennyiségi jellegű szempont, mint például az alkalmazott személyzet minősége, vagy általánosabban az ajánlat műszaki értéke is befolyásolhatja ugyanis a szolgáltatási szerződés teljesítésének a minőségét, és következésképpen az ilyen szerződésre vonatkozó közbeszerzési eljárás ajánlattevője ajánlatának gazdasági értékét (lásd ebben az értelemben a Bíróság fenti 141. pontban hivatkozott Beenjtes-ügyben hozott ítéletének 18. pontját és a C-27/98. sz., Fracasso és Leitschutz ügyben 1999. szeptember 16-án hozott ítéletének [EBHT 1999., I-5697. o.] 30. pontját).

148 Ugyanakkor a közbeszerzési eljárás fenti 144. pontban hivatkozott irataiból kitűnik, hogy a „Saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség" megnevezésű odaítélési szempont különösen az ajánlattevő és az ilyenként megjelölt alvállalkozói által alkalmazott, a személyzeti profilokat tartalmazó táblázatban leírt személyzet arra való képességére vonatkozik, hogy tapasztalatuk, szakértelmük és létszámuk alapján kielégítsék az ajánlatkérő felmerülő kiegészítő igényeit. Olyan szempontról van szó tehát, amely legalábbis részben az ajánlattevők azon képességére irányul, hogy a teljes szerződést teljesítsék, beleértve a kiegészítő szolgáltatásokat is. Ezért az ilyen szempont nem minősül „odaítélési szempontnak" az Útmutató 2.5.1.2 pontja értelmében, amely kizárólag az egyes ajánlattevők által a saját forrásaikra tekintettel teljesíthető kiegészítő szolgáltatások minőségére és ennélfogva az egyes ajánlatok ilyen szolgáltatásokkal kapcsolatos relatív gazdasági előnyére vonatkozik (lásd ebben az értelemben és analógia útján a fenti 142. pontban hivatkozott Lianakis és társai ügyben

hozott ítélet 31. pontját, a Törvényszék T-211/07. sz., AWWW kontra FEACVT ügyben 2008. július 1-jén hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 60. pontját és a T-465/04. sz., Evropaïki Dynamiki kontra Bizottság ügyben 2008. szeptember 10-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 65. pontját).

149 Emellett, noha a „Saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség" megnevezésű odaítélési szempontnak különösen annak megítélését kellett lehetővé tennie, hogy az ajánlattevő az EBB kiegészítő szolgáltatás iránti igényeinek kielégítése érdekében „elegendő számban" rendelkezik-e a megkövetelt tapasztalttal és szakértelemmel bíró személyzettel, azt homályosan és pontatlanul fogalmazta meg az ajánlatkérő, mivel – amint különösen az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 4.2 pontjából kitűnik – az említett személyzettel kapcsolatban nem határozott meg előre „optimális létszámot", és e tekintetben nem írt elő pontos mennyiségi követelményeket az ajánlattevőkkel szemben. Igaz, hogy az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak a szerződés szerinti „[t]erület leírására" vonatkozó 1.2 pontjában az ajánlatkérő feltüntette, hogy a szóban forgó informatikai alkalmazással kapcsolatos projekttevékenységgel hat, az EBB személyzetén kívül álló személy foglalkozott, és hogy aktuálisan mintegy tíz projekt futott. Megjelölte továbbá, hogy a következő években különösen a projekttevékenységek terén csökkenő tendencia várható, így az ajánlattételhez szükséges dokumentációban feltüntetett számokat a potenciális ajánlattevőknek maximális értékekként kell értelmezniük. Ugyanakkor azonnal pontosította, nem kizárt, hogy az EBB által jóváhagyott új kölcsönszerződések vagy sajátos ügyletek következtében olykor megnövekszik a projektek száma.

150 Márpedig, mivel a nyertes ajánlattevő egyben a szóban forgó informatikai alkalmazással kapcsolatos fejlesztési, karbantartási, támogatási és projekttevékenységek aktuális szolgáltatója is volt, egyben ő volt az, aki tapasztalatai alapján a legjobban felmérhette az EBB valós igényeit a szerződés teljesítése során az EBB részéről felmerülő, kiegészítő szolgáltatás iránti igények kielégítése érdekében szükséges, saját forrásból származó csapat biztosítása terén. Ebből következik, hogy a „Saját forrásból származó csapat

biztosítására vonatkozó képesség" megnevezésű odaítélési szempont pontatlansága a gyakorlatban az aktuális szolgáltató ajánlattevőként történő előnyben részesítéséhez vezethetett a többi ajánlattevő, és különösen a felperes kárára az egyenlő bánásmód elvének megsértésével, amelynek értelmében az ajánlattevőknek azonos esélyekkel kell rendelkezniük az ajánlatuk feltételeinek megfogalmazása során.

151 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az arányosság és az egyenlő bánásmód elvével, valamint az Útmutatónak az azokat végrehajtó 2.5.1.2 pontjával ellentétes, hogy a jelen közbeszerzési eljárásban az EBB az ajánlattevőknek a jelen közbeszerzési szerződés keretében elvárt szolgáltatások teljességének nyújtására vonatkozó képességét nem az ajánlattevők „kiválasztási szempontjaként", hanem a szerződés „odaítélési szempontjaként" vette figyelembe, és hogy e tekintetben egy pontatlan szempontot vett alapul, amely a gyakorlatban alkalmas volt a nyertes ajánlattevő előnyben részesítésére, aki egyben a szóban forgó szolgáltatásokat korábban nyújtó aktuális szolgáltató is volt,.

152 A fenti megfontolásokra tekintettel a kereset harmadik és negyedik jogalapjának helyt kell adni.

A hatodik jogalapról

– A felek érvei

153 A felperes álláspontja szerint az EBB megsértette a költségvetési rendelet 99. cikkét, a végrehajtási rendelet 148. cikkének (1) és (2) bekezdését, valamint a költségvetési rendeletnek a (18) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 89. cikkében előírt, és az ítélkezési gyakorlatban, a Bizottság gyakorlatában illetve a

jogtudományban is elismert egyenlő bánásmód, átláthatóság és hátrányos megkülönböztetés tilalma elvét, amennyiben a szerződést a nyertes ajánlattevőnek ítélte oda, miután ez utóbbi az EBB-vel folytatott rejtett megbeszéléseket követően lényegesen módosította ajánlatának feltételeit mind az ár, mind a minőség vonatkozásában. A 2008. január 31-i feljegyzésből kitűnik, hogy az ajánlatok felbontását és értékelését követően a bírálóbizottság a nyertes ajánlattevő ajánlatának elfogadását javasolta. Miután azonban a bírálóbizottság megállapította, hogy ez az ajánlat volt az összes közül a legdrágább, úgy határozott, hogy a közbeszerzési eljárás folytatása előtt megbeszélésre hívja meg a nyertes ajánlattevőt egyes függőben maradt kérdések, így különösen az ajánlat pénzügyi feltételeinek tisztázása érdekében. E megbeszélés során a nyertes ajánlattevő lényegesen módosította ajánlatának feltételeit a szolgáltatás vonatkozásában megjelölt ár, és ezzel összefüggésben a minőség csökkentése érdekében. Közelebbről a nyertes ajánlattevő ígéretet tett az ajánlatában megjelölt ár csökkentésére többek között a szerződés teljesítésére hivatott személyzet módosításával annak kiegyensúlyozottabb összetétele érdekében, és ennélfogva kisebb számú tapasztalt tanácsadó biztosításával. Az EBB e jogellenes tárgyalások következtében döntött úgy, hogy a szerződést a nyertes ajánlattevőnek ítéli oda. Következésképpen az EBB által végül elfogadott ajánlat lényegesen eltérő volt, és ami ennél is fontosabb az odaítélési szempontoknak az ajánlattételhez szükséges dokumentációban meghatározott relatív súlyozása szempontjából, a bírálóbizottság által elbírált ajánlathoz képest alacsonyabb minőségű. Márpedig a nyertes ajánlattevő „végleges ajánlatának" az „eredeti ajánlatához" képest ezen alacsonyabb minőségét nem vették figyelembe az ajánlatoknak a bírálóbizottság által végzett összehasonlító értékelése során.

154 E tekintetben a felperes azt kéri a Törvényszéktől, hogy hasonlítsa össze a nyertes ajánlattevő ajánlatában szereplő személyzet tapasztalatát a végleges ajánlatában megjelölt személyzetével, és állapítsa meg, hogy az EBB-vel jogellenesen folytatott tárgyalások, valamint a megtámadott határozatban vétett nyilvánvaló értékelési hibák hiányában a szerződést neki kellett volna odaítélni. Mindenesetre a felperes azt állítja, hogy amennyiben a közbeszerzési eljárás tiszteletben tartotta volna az egyenlő bánásmód elvét, és átlátható lett volna, ő is jelentősen javíthatta volna „eredeti ajánlatát"

az odaítélési szempontok tekintetében, ami szintén lehetővé tette volna számára a szerződés elnyerését.

155 Az EBB cáfolja a felperes érveit, és a hatodik jogalap elutasítását kéri. Megjegyzi, hogy sem a költségvetési rendelet, sem a végrehajtási rendelet nem szabályozza a közbeszerzési eljárást. Egyébiránt a felperesnek nem fűződik érdeke a jelen jogalapra való hivatkozáshoz. Az EBB álláspontja szerint a nyertes ajánlattevővel folytatott megbeszélésekre csak az ajánlatok összehasonlító értékelése eljárási szakaszának lezárását követően került sor, amelynek során a nyertes ajánlattevő ajánlatát az első helyre rangsorolták, míg a felperesét csak a második helyre, tehát akkor, amikor a nyertes ajánlattevő már megnyerte az eljárást. E megbeszélések tehát nem tekinthetők úgy, hogy az Útmutató 2.5.2 pontjának – vagy akár a költségvetési rendelet felperes által hivatkozott 99. cikkének – értelmében véve a közbeszerzési eljárás során történtek. Mindenesetre e megbeszélések nem érintették a nyertes ajánlattevőnek az ajánlatok összehasonlító értékelése során első helyre rangsorolt ajánlatának módosítását, és nem is vezettek ilyen eredményre. Azok pusztán a szerződés nyertes ajánlattevő általi, az ajánlatának megfelelő teljesítésének feltételeire vonatkoztak, illetve semmi esetre sem módosították az ajánlatok összehasonlító értékelése során megállapított sorrendet. Pénzügyi szempontból a „senior szoftverfejlesztők" és a „középszintű szoftverfejlesztők" vonatkozásában megállapított napidíj csökkentése, valamint az ajánlatban szereplő főcsapat egyes „senior szoftverfejlesztőinek" a személyzet „kevesebb tapasztalattal rendelkező" tagjaira történő kicserélése sem járhatott azzal a hatással, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlatának a besorolását a többi ajánlattevő – köztük a felperes – ajánlatával szemben módosítsák, ezért azok nem lehettek sérelmesek ez utóbbiak számára. Műszaki szempontból a nyertes ajánlattevő ajánlatában szereplő főcsapat egyes „senior szoftverfejlesztőinek" a személyzet „kevesebb tapasztalattal rendelkező" tagjaira történő kicserélése nem járt ezen ajánlat műszaki értékének csökkenésével, mivel a helyettesített személyzet szerepelt az említett ajánlat mellékletében szereplő személyzeti profilokat tartalmazó táblázatban, és ezen ajánlat műszaki értékét nem pusztán az ajánlat szerinti főcsapat tagjainak önéletrajzaiból kitűnő képesítések alapján értékelték, hanem figyelembe vették a szóban forgó személyzeti profilokat

tartalmazó táblázatban szereplő személyek képesítéseit is. A „kiegyensúlyozottabb összetételű csapat felállítására" történő utalás nem azt jelentette, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlatában a szerződés teljesítéséért felelős csapat tagjaiként megjelölt fő személyzet módosulni fog, pusztán azt, hogy e személyzet „kiegyensúlyozottabb" csapat összeállítását fogja lehetővé tenni, mint amelyet az említett ajánlattevő a szóban forgó informatikai alkalmazásra vonatkozó korábbi szerződés teljesítésére összeállított. Így az e téren irányadó ítélkezési gyakorlat alapján nem állapítható meg, hogy az EBB és az ajánlattevő között az ajánlatok összehasonlító értékelését követően folytatott megbeszélések érintették a megtámadott határozat érvényességét, és a felperes nem hivatkozhat megalapozottan a jelen esetben az egyenlő bánásmód vagy az átláthatóság elvének megsértésére.

– A Törvényszék álláspontja

156 A felperes nem állíthatja megalapozottan a költségvetési rendelet 89. és 99. cikkének, valamint a végrehajtási rendelet 148. cikke (1) és (2) bekezdésének megsértését, mivel a közbeszerzési eljárásra és a megtámadott határozatra sem a költségvetési rendelet, sem *a fortiori* annak végrehajtási rendelete nem alkalmazandó (lásd a fenti 87. pontot). A hatodik jogalapot tehát mint megalapozatlant el kell utasítani, amennyiben azt a felperes e jogsértésre alapítja.

157 Mindazonáltal e hatodik jogalapot meg kell vizsgálni, amennyiben az egyenlő bánásmód, a hátrányos megkülönböztetés tilalma és az átláthatóság elvének megsértésére alapított kifogást hoz fel, amelyek a fenti 88. pontban kifejtett okok miatt alkalmazandók a közbeszerzési eljárásra és a megtámadott határozatra. Tekintettel az említett elvek fontosságára, céljára és hatékony érvényesülésére, azok betartását az egyedi közbeszerzési eljárásokban, így a jelen esetben is biztosítani kell, figyelembe véve adott esetben ezen eljárás sajátosságait is.

158 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a jelen esetben az EBB egy 3 500 000 euró és 7 000 000 euró közötti hozzáadottérték-adó (HÉA) nélküli teljes becsült értékű szolgáltatási szerződés saját nevében történő odaítélésére tekintettel az Útmutató rendelkezéseinek megfelelően úgy határozott, hogy a szerződést nyílt eljárásban kell odaítélni, az eljárást megindító hirdetményt a Hivatalos Lapban kell közzétenni, a szerződés feltételeit és az odaítélési szempontokat meghatározó, ajánlattételhez szükséges dokumentációt kell készíteni, és valamennyi, erre vonatkozó kérelmet előterjesztő gazdasági szereplőt fel kell hívni az ez alapján történő ajánlattételre.

159 E körülmények között az Útmutató rendelkezéseit, és adott esetben a 2004/18 irányelv azon rendelkezéseit, amelyekre az Útmutató rendelkezései visszautalnak, kell azon jogi háttérnek tekinteni, amely szerint a közbeszerzési eljárást le kell folytatni, és az EBB feladata, hogy ajánlatkérői minőségében szigorúan betartsa a saját maga által meghatározott feltételeket nem csak az ajánlatok összehasonlító értékelését és a nyertes ajánlattevő kiválasztását célzó közbeszerzési eljárás során, hanem általánosságban a szóban forgó szerződés teljesítésének befejezéséig (lásd ebben az értelemben a fenti 89. pontban hivatkozott Bizottság kontra CAS Succhi di Frutta ügyben hozott ítélet 115. pontját).

160 Amennyiben valamely olyan ajánlattevő ajánlata, akit nem zártak ki a közbeszerzési eljárásból, és aki megfelel az eljárást megindító hirdetményben vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban meghatározott kiválasztási szempontoknak, az ajánlatkérő szempontjából nem tűnik a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatnak az eljárást megindító hirdetményben vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban meghatározott odaítélési szempontok alapján, azt az ajánlatkérőnek el kell utasítania, ez utóbbi azonban nem módosíthatja a szerződés általános rendszerét valamely alapvető odaítélési feltétel módosításával. Amennyiben ugyanis az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás során egyoldalúan módosíthatná az odaítélés feltételeit anélkül, hogy erre kifejezett felhatalmazása lenne az alkalmazandó rendelkezések alapján, a közbeszerzési szerződés odaítélése eredetileg meghatározott feltételeinek jelentősége elenyészne (a fenti 89. pontban hivatkozott Bizottság kontra CAS Succhi di Frutta ügyben hozott ítélet 120. pontja). Az ilyen gyakorlat továbbá elkerülhetetlenül az átláthatóság és az ajánlattevőkkel szembeni egyenlő bánásmód elvének megsértésével járna, mivel az odaítélés feltételeinek egységes alkalmazása és az eljárás objektivitása nem lenne a

továbbiakban biztosítva (a fenti 89. pontban hivatkozott Bizottság kontra CAS Succhi di Frutta ügyben hozott ítélet 121. pontja).

161 Ezen elvek végül megjelennek az Útmutató 2.5.2 pontjában is, amely kimondja különösen, hogy „[a] közbeszerzési eljárás során az [EBB] semmilyen olyan kommunikációt nem folytat a részvételre jelentkezőkkel vagy ajánlattevőkkel, amely veszélyeztethetné az eljárás objektivitását vagy a gazdasági szereplőkkel szembeni méltányos bánásmód elvét", és hogy noha „[a]z [EBB] ezzel szemben jogosult írásban felvenni a kapcsolatot a részvételre jelentkezőkkel vagy ajánlattevőkkel a jelentkezésükben vagy az ajánlatukban szereplő meghatározott elemekről való felvilágosításkérés érdekében", „[a]z ilyen kapcsolatfelvétel nem vezethet a részvételi jelentkezés vagy az ajánlat feltételeinek módosításához".

162 A jelen esetben az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak a szerződés szerinti „[t]erület leírására" vonatkozó 1.2 pontjában az ajánlatkérő feltüntette, hogy a szóban forgó informatikai alkalmazást mintegy hatszázan használták, hogy tízfős, az EBB szervezetén kívüli személyzetet alkalmaztak a karbantartás és támogatás, valamint a projekttevékenységek terén (négy fő a karbantartással, hat fő a projektekkel foglalkozott), és hogy aktuálisan mintegy tíz projekt futott. Emellett azt is feltüntette, hogy az EBB személyzetéből négy fő látott el felülvizsgálati, illetve projektvezetési feladatokat, azonban egyre inkább bevonták őket a műszaki tevékenységekbe, azaz a tervezéssel kapcsolatos megbeszélésekbe is. A közeljövőben kódvizsgálati eljárásokat kívántak bevezetni. Végül az elkövetkezendő években arra számítottak, hogy a projekttevékenységek volumene csökkenni fog, így az EBB által megjelölt számokat a potenciális ajánlattevőknek maximális értékekként kell kezelniük még akkor is, ha nem zárható ki, hogy az EBB által jóváhagyott új kölcsönszerződések vagy sajátos ügyletek következtében olykor megnövekszik a projektek száma.

163 Az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak a „[s]zemélyzet profiljára" vonatkozó 6.5 pontja értelmében az ajánlattevőknek a személyzeti profilokat tartalmazó táblázatot kiegészítve a rendelkezésükre álló teljes személyzet képesítéseinek világos leírását

is be kellett nyújtaniuk. Ez utóbbiban a személyzet ugyanazon tagját csak egy profilban lehetett feltüntetni. Emellett az ajánlattevőknek be kellett nyújtaniuk a „rendelkezésre álló egységes fő humánerőforrás-alaphoz" tartozók anonim önéletrajzait is, amelyek megfelelnek a személyzeti profilokat tartalmazó táblázatban megjelölt különböző profiloknak (a továbbiakban: főcsapat). Az egyes önéletrajzokon pontosan meg kellett jelölni a munkáltatót (a társulások által benyújtott ajánlatok vagy alvállalkozók esetén az érintett munkáltatót) a főcsapat minden egyes tagja esetében. Az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 1.2 pontjában megadott információkkal összefüggésben a megkövetelt önéletrajzok minimális száma a személyzeti profilokat tartalmazó táblázatban feltüntetett öt profiltípus esetén a következő volt: két önéletrajz az „irányítórendszer-analista", két önéletrajz a „műszaki tervezési specialista", két önéletrajz a „junior szoftverfejlesztő", hat önéletrajz a „középszintű szoftverfejlesztő" és két önéletrajz a „senior szoftverfejlesztő" profil esetén. Egy önéletrajz továbbá csak egy profilban szerepelhetett.

164 Az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak a „[k]öltségprofilra" vonatkozó 6.8 pontja szerint az árakat euróban HÉA nélkül kellett feltüntetni. A megjelölt áraknak valamennyi kiadást magukban kellett foglalniuk, azokat az EBB elkülönülten nem térítette meg. Az ajánlattevőknek ki kellett tölteniük az ajánlattételhez szükséges dokumentáció mellékletében szereplő költségtáblázatot. A költségeket napidíj formájában kellett feltüntetni a „folyamatos szolgáltatások" és az „alkalomszerű szolgáltatások" esetében is. Amennyiben az ajánlattevő vagy a szolgáltató eltérő díjakat kívánt alkalmazni a „munkaidőn kívül", azaz az este 19 óra után és reggel 8 óra előtt, valamint a hétvégén vagy munkaszüneti napokon nyújtott szolgáltatásokra, ezt szintén világosan jelezni kellett a táblázatban. Ez utóbbiakat alkalmazzák a projektek területén esetlegesen felmerülő új tevékenységi körök ellátása érdekében nyújtott szolgáltatásokra is (lásd a fenti 162. pontot).

165 Az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak az „[o]daítélési szempontokra" vonatkozó 7.1 pontja szerint a szerződést az odaítélési szempontokra, valamint azok relatív súlyozására tekintettel a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot tevőnek ítélik oda (lásd

a fenti 3. pontot). A műszaki szempontokat illetően az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 7.1.1 pontja kimondta, hogy az „az ajánlott személyzet képességeinek és képesítéseinek megfelelőségi szintje" és a „saját forrásból származó csapat biztosítására vonatkozó képesség" megnevezésű szempontok, azaz a két, együttesen a teljes pontszám 60%-át kitevő szempont az ajánlattevők által az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 6.5 pontjának megfelelően kitöltött személyzeti profilokat tartalmazó táblázat és az önéletrajzok formájában ajánlott főcsapat alapján kerül értékelésre és rangsorolásra. Ezt a „Kérdések és válaszok" listájában is megerősítették az ajánlattevők számára. A pénzügyi szempontot illetően az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 7.1.2 pontja kimondta, hogy az egyes ajánlattevők költségprofiljai az egyes ajánlattevők vonatkozásában kiszámított és súlyozott átlagos napidíj alapján kerülnek értékelésre és rangsorolásra. A súlyozás a szerződés teljesítésére a legnagyobb valószínűséggel igénybe vett személyek profiljának figyelembevételével a költségprofilok táblázatában került megjelölésre. Végül az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 7.1.1 és 7.1.2 pontja úgy rendelkezett, hogy az EBB megbeszélésekre hívhatta az ajánlattevőket, azonban ez utóbbiak annak benyújtását követően nem voltak jogosultak az írásban benyújtott ajánlatuk módosítására.

166 Műszaki szempontból a személyzeti profilokat tartalmazó táblázatban mind az öt típusú profil esetében meg kellett jelölni általában és az egyes profilokhoz társított egyes kompetenciák tekintetében is a rendelkezésre álló munkavállalók számát, elkülönítve köztük „az összesen három évnél kevesebb tapasztalattal rendelkező munkavállalókat", az „összesen három évet meghaladó tapasztalattal rendelkező munkavállalókat" és a „szolgáltató alkalmazásában szerzett két évet meghaladó tapasztalattal rendelkező munkavállalókat".

167 Pénzügyi szempontból a költségprofil táblázatban valamennyi típusú profil és valamennyi típusú szolgáltatás vonatkozásában meg kellett adni az átlagos napidíjat. Az átlagos napidíjakra vonatkozó súlyozás az egyes szolgáltatások esetében a következő volt: 45% a „folyamatos szolgáltatások" ára, 45% az „alkalomszerű szolgáltatások" ára, 5% a „munkaidőn kívüli" szolgáltatások ára, 5% a „hétvégén/munkaszüneti napokon"

nyújtott szolgáltatások ára. Az átlagos napidíjakra vonatkozó súlyozás az egyes profilok esetében az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 7.1.2 pontjának megfelelően és az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 6.5 pontja szerint „a legnagyobb valószínűséggel igénybe vett személyek profiljának" figyelembevételével a következő volt: 15% az „irányítórendszer-analista", 15% a „műszaki tervezési specialista", 15% a „junior szoftverfejlesztő", 40% a „középszintű szoftverfejlesztő" és 15% a „senior szoftverfejlesztő" profil esetében.

168 A jelen esetben a 2008. január 31-i feljegyzésből és az EBB által a 2009. december 15-i levelében kifejtett magyarázatokból kitűnik, hogy az ajánlatok összehasonlító értékelését követően az EBB-t foglalkoztatta, hogy a nyertes ajánlattevő első helyre rangsorolt ajánlata tartalmazta a legmagasabb árat, és hogy ezért úgy döntött, hogy a közbeszerzési eljárás folytatása előtt megbeszélésre hívja a nyertes ajánlattevőt a függőben levő kérdések és különösen ajánlata pénzügyi elemeinek tisztázása érdekében. Emellett a 2008. január 31-i feljegyzésből kitűnik, hogy e megbeszélésre 2008. január 29-én került sor, és annak során a nyertes ajánlattevő jelezte az ajánlatkérőnek, hogy „kiegyensúlyozottabb összetételű csapatot (ami jelenleg szinte kizárólag »senior« tanácsadókból áll)" fog összeállítani és 750 euróról 720 euróra csökkenti a „senior szoftverfejlesztő" profilban szereplő munkavállalók napidíját, és 665 euróról 650 euróra a „középszintű szoftverfejlesztő" profilban szereplő munkavállalókét. Az információtechnológiai igazgatóság igazgatója a bírálóbizottság jóváhagyásával 2008. január 31-én csak e megbeszélést követően és a nyertes ajánlattevő ezen javaslatainak figyelembevételével határozott a szerződés nyertes ajánlattevő részére történő odaítéléséről, amely határozatot ezt követően az EBB elnöke is jóváhagyta (lásd a fenti 20. és 43. pontot). 2008. június 12-én és 17-én a szerződést az EBB, illetve a nyertes ajánlattevő is aláírta (lásd a fenti 8. pontot). Az Útmutatónak a „[h]irdetmények közzétételére" vonatkozó 2.4.1 pontja rendelkezéseinek megfelelően, amelyek szerint az eljárás a szerződés aláírásának időpontjában zárul le, a közbeszerzési eljárás 2008. június 17-én fejeződött be, azaz a keretmegállapodás aláírásának napján. Ebből következik,

hogy az EBB nem állíthatja megalapozottan, hogy 2008. január 29-én a szerződést már odaítélte a nyertes ajánlattevőnek, és a közbeszerzési eljárás a megbeszélés időpontjában már lezárult.

169 Emellett az EBB által benyújtott iratokból kitűnik, hogy az ajánlatok összehasonlító értékelésének befejeztével ez utóbbi nem volt teljesen elégedett az odaítélési szempontok súlyozása, azaz a műszaki szempontok 75%-ban és a pénzügyi szempont 25%-ban történő figyelembevétele alapján kapott eredménnyel, amelyek lehetővé tették magas műszaki értékű, de a többi ajánlatnál drágább ajánlat kiválasztását; ami arra vezette az EBB-t, hogy 2008. január 29-ére megbeszélést hívjon össze. Ezen iratokból kitűnik továbbá, hogy ez utóbbi megbeszélés lehetővé tette a nyertes ajánlattevőnek, hogy válaszoljon az ajánlatkérőnek az ajánlatában szereplő teljes ajánlati árral kapcsolatos aggodalmaira, és hogy emiatt e megbeszélés a szerződés odaítélése szempontjából döntő jelentőségű volt. A megbeszélés során ugyanis a nyertes ajánlattevő elfogadta a teljes ajánlati árának a személyzeti profilokat tartalmazó táblázatban szereplő „senior szoftverfejlesztő" és „középszintű szoftverfejlesztő" profilokba tartozó munkavállalók napidíjának csökkentése, valamint „kiegyensúlyozottabb összetételű csapat (ami jelenleg szinte kizárólag »senior« tanácsadókból áll)" összeállítása útján történő csökkentését. Ebből a szempontból a 2008. január 31-i feljegyzésben szereplő azon formula, amely szerint a 2008. január 29-i megbeszélés eredményeképpen a bírálóbizottság tagjai fenntartották a szerződés nyertes ajánlattevő részére történő odaítélésére vonatkozó javaslatukat, nem tekinthető az ajánlatok újabb összehasonlító értékelése igazolásának, hanem pusztán a bírálóbizottság korábbi véleménye egyszerű megismétlésének azon körülményre tekintettel, hogy a nyertes ajánlattevő válaszolt az ajánlatkérő által kifejezett pénzügyi jellegű aggodalmakra.

170 A nyertes ajánlattevő által kitöltött és ajánlatához csatolt költségprofil-táblázatokban szereplő napidíjak csökkentése azon feltételek utólagos módosításának minősül, amelyek alapján a nyertes ajánlattevő ajánlatát a bírálóbizottság pénzügyi szempontból értékelte.

171 Azon kikötést illetően, miszerint a nyertes ajánlattevő biztosítja „kiegyensúlyozottabb összetételű csapat (ami jelenleg szinte kizárólag »senior« tanácsadókból áll)" összeállítását, az EBB maga is kifejtette a 2010. február 26-i észrevételeiben, hogy „a [2008. január 29-i] megbeszélés során a [nyertes ajánlattevő] felajánlotta, hogy egyes tanácsadóit [nevezetesen a javasolt »senior szoftverfejlesztőit«] a személyzet kevesebb tapasztalattal rendelkező tagjaira cseréli ki". A jelen eset körülményei között – ahol az EBB gyakorlatilag azt kívánta elérni, hogy a nyertes ajánlattevő a teljes ajánlati árát csökkentse annak érdekében, hogy az árajánlat közelítsen a többi ajánlattevő által ajánlott árhoz – az ilyen kikötés egyetlen hiteles magyarázata az lehet, hogy a nyertes ajánlattevő a gyakorlatban a főcsapata egyes „senior szoftverfejlesztőit" cserélni ki a személyzet „kevesebb tapasztalattal rendelkező" tagjaira. Mivel ugyanis a szolgáltatás teljes ára közvetlenül függött a – szerződésnek a nyertes ajánlattevő általi elnyerése esetén a legnagyobb valószínűséggel igénybe vett csapatként definiált – főcsapat súlyozott átlagos napidíjának mértékétől, ezt az árat valóban csökkenthette az ajánlatban megjelölt főcsapat összetételének a személyzet legképzettebb és ezért legdrágább tagjainak, azaz a „senior szoftverfejlesztő" profilnak megfelelő „senior tanácsadóknak" a kevésbé képzett, ezért olcsóbb, azaz a „középszintű szoftverfejlesztő" és a „junior szoftverfejlesztő" profilnak megfelelő „junior tanácsadókra" történő kicserélésével történő módosítása, amint az EBB 2010. február 26-i észrevételeiből kitűnik.

172 Az EBB nem szolgáltatott arra vonatkozó bizonyítékot, hogy a 2008. január 29-i megbeszélésen elfogadott rendelkezések ellenére a nyertes ajánlattevő által a szerződés teljesítésére ténylegesen igénybe vett személyek megfeleltek az ajánlatban önéletrajzok formájában szereplő főcsapat tagjainak, amely csapat alapján a bírálóbizottság az említett ajánlatot műszaki és pénzügyi szempontból értékelte. Végül az EBB a 2010. február 26-i észrevételeiben nem hivatkozik arra, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlatában önéletrajzok formájában szereplő főcsapat összetétele nem módosult a 2008. január 29-i megbeszélést követően, pusztán azzal érvel, hogy e módosítás

nem tekinthető az említett ajánlat tényleges módosításának, mivel a főcsapat „senior tanácsadóit" helyettesítő „kevesebb tapasztalattal rendelkező munkavállalók" már szerepeltek a nyertes ajánlattevő által kitöltött és az ajánlatához csatolt személyzeti profilokat tartalmazó táblázatban is. Ugyanakkor, mivel az ajánlatok műszaki szempontból történő összehasonlító értékelése többek között az ajánlattevők által javasolt főcsapat tagjainak az ajánlathoz csatolt önéletrajzukból kitűnő képesítéseitől függött, a kiegyensúlyozottabb főcsapat összeállítása egyes „senior szoftverfejlesztők" „kevesebb tapasztalattal rendelkező" munkavállalókkal történő kicserélése útján, még ha ez olyan személyek igénybevételével történik is, akik már szerepeltek a nyertes ajánlattevő által az ajánlatához csatolt személyzeti profilokat tartalmazó táblázatban is, mindenképpen az ajánlat azon feltételeinek utólagos módosítását jelenti, amelyek alapján a bírálóbizottság az említett ajánlatot műszaki és pénzügyi szempontból elbírálta.

173 Emellett úgy tűnik, hogy az EBB a nyertes ajánlattevő által a 2008. január 29-i megbeszélésen tett javaslatot azzal kívánja igazolni, hogy amint az ajánlattételhez szükséges dokumentációban jelezte, elképzelhető, hogy a szerződés teljesítésére ténylegesen igénybe vett csapat esetében nem lesz szükséges olyan magas szintű képesítések megléte, mint a korábban a karbantartással, támogatással, és a szóban forgó informatikai alkalmazás fejlesztésével megbízott csapat esetében (lásd a fenti 162. pontot), amely csapat az ajánlattételhez szükséges dokumentációban referenciaként szolgált azon főcsapat összetételének meghatározásához, amely alapján az ajánlattevők ajánlatait műszaki, illetve pénzügyi szempontból értékelik (lásd a fenti 163. pontot). Még ha feltételezzük is, hogy a szerződés nyertes ajánlattevő általi teljesítéséhez valóban elegendő alacsonyabb képesítésű személyzet igénybevétele, mint amely addig kezelte a szóban forgó alkalmazást, ez nem elegendő annak igazolására, hogy a nyertes ajánlattevő az ajánlatában a szerződés elnyerése esetén igénybe venni kívánt csapatként megjelölt főcsapat összetételét a teljes ajánlati árának csökkentése és ezáltal az ajánlatkérő által a szerződés odaítélése érdekében megfogalmazott újabb követelmény kielégítése

céljából módosítsa. Ez ugyanis a nyertes ajánlattevő ajánlata azon feltételeinek utólagos módosítását jelentené, amelyek alapján a bírálóbizottság azt műszaki és pénzügyi szempontból elbírálta anélkül, hogy az elutasított ajánlattevők, és köztük a felperes élhetett volna ugyanezen, az ajánlata módosítására vonatkozó lehetőséggel.

174 A fenti megállapításokból következik, hogy a jelen ügy körülményei között az EBB nem állíthatja megalapozottan, hogy a 2008. január 29-i megbeszélés egyetlen célja a szerződés nyertes ajánlattevő általi teljesítése egyes feltételeinek megvitatása volt, nem pedig ez utóbbi ajánlatának a szerződés részére történő odaítélése érdekében való módosítása.

175 Az említett megállapításokból kitűnik továbbá, hogy e módosítások a nyertes ajánlattevő ajánlatának nemcsak pénzügyi, hanem műszaki értékelését is torzították. Az EBB és a nyertes ajánlattevő közötti megbeszélések emellett gyakorlatilag az odaítélési szempontok relatív súlyozásának módosításához vezettek. E megbeszélések, és eredményük, azaz a nyertes ajánlattevő ajánlatának módosítása ugyanis a gyakorlatban ahhoz vezettek, hogy az EBB a pénzügyi szempontnak nagyobb relatív fontosságot tulajdonított, mint a műszaki szempontoknak, ahogy azokat a közbeszerzési eljárás irataiban megjelölték, amely iratok alapján az ajánlattevők összeállították ajánlatukat, és ugyancsak amelyek alapján a bírálóbizottság összehasonlította azokat. Márpedig aligha lehet kételkedni abban, hogy a szerződés nyertes ajánlattevő részére történő odaítélése érdekében végül az EBB által a pénzügyi szempontnak tulajdonított nagyobb relatív súly kedvezőbb lett volna a felperesre nézve, amennyiben azt már az ajánlatok összehasonlító értékelésekor alkalmazzák, mivel az ő ajánlata tartalmazta a legalacsonyabb árat, és így az ő ajánlata kapott a legtöbb pontot a pénzügyi szempontra.

176 Ugyanakkor az EBB megítélése szerint e módosítások nem torzították az ajánlatok összehasonlító értékelését olyan mértékben, hogy az az ezen értékelés következtében elutasított ajánlattevők jogait érintette volna.

177 Még ha elfogadjuk is azt, hogy – amint azt az EBB különösen a Bíróság C-87/94. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 1996. április 25-én hozott ítéletének (EBHT 1996., I-2043. o.) 59. pontjára való hivatkozással állítja – a nyertes ajánlattevő számára az ajánlata tartalma módosításának engedélyezése miatt torzult közbeszerzési eljárás lezárásaként elfogadott szerződést odaítélő határozat megsemmisítése azt feltételezi, hogy a bíróság megállapítsa, hogy az említett módosítás figyelembevétele a többi ajánlattevő kárára olyannyira megváltoztatta az ajánlatok összehasonlításának feltételeit, hogy az ajánlattevők rangsorolását is befolyásolhatta, meg kell jegyezni, hogy a jelen eset körülményei között e hatás ténylegesen megállapítható.

178 Valóban igaz, hogy pénzügyi szempontból a vitatott módosítások csak javíthatták a nyertes ajánlattevő ajánlatának értékelését a többi ajánlattevő, köztük a felperes ajánlatával szemben. Ugyanakkor téves lenne azt állítani, hogy a nyertes ajánlattevő által megjelölt főcsapat egyes „senior szoftverfejlesztőinek" a személyzet „kevesebb tapasztalattal rendelkező" tagjaira történő kicserélése műszaki szempontból nem módosította volna a nyertes ajánlattevő ajánlatának értékelését. E tekintetben az iratokból és különösen a „Kérdések és válaszok" listájából kitűnik, hogy „az [EBB] biztosítani kíván[ta], hogy a [nyertes ajánlattevő] nemcsak a főcsapat összeállításához rendelkezik elegendő, szakértelemmel és tapasztalattal rendelkező személyzettel, hanem szakértelem és tapasztalat tekintetében megfelelő humánerőforrás-tartalékkal is rendelkezik kiegészítő igényeinek kielégítése céljából". Ebben az összefüggésben „az [önéletrajzok] szolgáltak információval a nyertes ajánlattevő által javasolt főcsapatról, míg a személyzeti profilokat tartalmazó táblázat az ajánlattevő rendelkezésére álló, és az [EBB] által mozgósítható kompetenciák és tapasztalatok mélységéről és terjedelméről". Így, míg az önéletrajzok célja az volt, hogy azok alapján az EBB megismerhesse az ajánlattevők által javasolt főcsapat, azaz az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 7.1.2 pontja értelmében a szerződés teljesítésére a legnagyobb valószínűséggel igénybe vett profilokba tartozó munkavállalók (lásd a fenti 165. pontot) képesítéseit, addig a személyzeti profilokat tartalmazó táblázat alapján az EBB általánosságban megítélhette az ajánlattevő rendelkezésére álló azon személyzet kompetenciáit, amelyre a

kiegészítő igényeinek kielégítése céljából számíthatott. Ilyen körülmények között a nyertes ajánlattevő ajánlatában megjelölt főcsapat egyes „senior szoftverfejlesztőinek" – akiknek az önéletrajzát az említett csapat műszaki szakértelmének ellenőrzése érdekében figyelembe vették – a személyzet szükségképpen alacsonyabb képzettséggel rendelkező, „kevesebb tapasztalattal rendelkező" tagjaira történő kicserélése a többi ajánlattevő, köztük a felperes ajánlatához képest mindenképpen csökkentette ezen ajánlat általános műszaki értékét.

179 Figyelembe véve az odaítélési szempontok relatív súlyozását, miszerint a pénzügyi szempont 25%-os, a műszaki szempontok pedig 75%-os súllyal estek számításba a pontok kiosztásánál, valamint azt, hogy maga az ajánlatok összehasonlító értékelése 60%-ban az önéletrajzok és a személyzeti profilokat tartalmazó táblázat elemzése alapján történt (lásd a fenti 165. pontot), úgy tekinthető, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlata pénzügyi értékelésének az ajánlatban megjelölt teljes ár csökkentéséből eredő esetleges javulása nem kompenzálja az említett ajánlat műszaki értékelésének az ajánlatban megjelölt főcsapat egyes „senior szoftverfejlesztőinek" a személyzet „kevesebb tapasztalattal rendelkező" tagjaira történő kicseréléséből eredő esetleges romlását. Ennélfogva a nyertes ajánlattevő ajánlatának utólagos módosítása az ajánlatok újabb összehasonlító értékelését feltételezve kizárólag negatív globális hatással lehetett annak értékelésére.

180 Mindenesetre a szerződés nyertes ajánlattevő számára történő odaítélésének eljárási szakaszában az EBB a közbeszerzési eljárás hivatalos irataiban megjelöltekhez képest gyakorlatilag módosította a műszaki és a pénzügyi szempontok relatív súlyozását annak érdekében, hogy a pénzügyi szempontnak nagyobb jelentőséget tulajdonítson (lásd a fenti 175. pontot).

181 A jelen esetben a Törvényszék nem rendelkezik olyan információval, amely alapján bizonyossággal megállapíthatná vagy kizárhatná azt, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlatának és a műszaki és pénzügyi szempontoknak a 2008. január 29-i megbeszélést

követően és a megtámadott határozat elfogadását megelőzően történt módosítása torzította-e az elutasított ajánlattevők, köztük a felperes hátrányára az ajánlatok összehasonlító értékelését oly módon, hogy az a közbeszerzési eljárás eredményét is érinthette. Mivel e tekintetben az EBB tudott volna a legkönnyebben bizonyítékokkal szolgálni, e bizonytalanságot az ő terhére kell róni (lásd ebben az értelemben és analógia útján a Bíróság 169/83. és 136/84. sz., Leussink kontra Bizottság ügyben 1986. október 8-án hozott ítéletének [EBHT 1986., 2801. o.] 17. pontját). A felperes álláspontját kell tehát elfogadni, amely szerint a fent említett módosítások torzíthatták a közbeszerzési eljárás eredményét, mivel jogellenesen megfosztották őt a szerződés elnyerésére vonatkozó valós esélytől.

182 A fentiekből következik, hogy az EBB, mivel a 2008. január 29-i megbeszélésen megkövetelte a nyertes ajánlattevőtől ajánlatának módosítását, az e módosításra tekintettel 2008. január 31-én elfogadott megtámadott határozattal megsértette az egyenlő bánásmód, a hátrányos megkülönböztetés tilalma és az átláthatóság elvét, ami alkalmas volt a közbeszerzési eljárás eredményének torzítására azáltal, hogy a felperest megfosztotta a szerződés elnyerésére vonatkozó valós esélytől.

183 A fenti megfontolásokra tekintettel a hatodik kereseti jogalapnak helyt kell adni.

Az ötödik jogalapról

– A felek érvei

184 A felperes azzal érvel, hogy az EBB megsértette a közbeszerzési eljárásokra alkalmazandó jogot és az egyenlő bánásmód elvét azzal, hogy a megtámadott határozatot az

odaítélési szempontok relatív súlyozása alapján fogadta el, azaz úgy, hogy a műszaki szempontok 75%-os, a pénzügyi szempont pedig 25%-os súllyal esett számításba a pontok kiosztásánál. A gondos pénzgazdálkodás elvének megfelelően, amint az a vízügyi, energiaipari, szállítási és távközlési ágazatokban működő vállalkozások beszerzési eljárásainak összehangolásáról szóló, 1993. június 14-i 93/38/EGK tanácsi irányelv (HL L 199., 84. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 2. kötet, 194. o.) 34. cikkében, a végrehajtási rendelet 138. cikkének (3) bekezdésében és az ítélkezési gyakorlatban is kifejeződik, amennyiben a közbeszerzési szerződést a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot tevőnek ítélik oda, az ajánlatkérőnek úgy kell megállapítania az odaítélési szempontok relatív súlyozását, hogy az „árhatást" ne semlegesítse, illetve ne minimalizálja, hogy a közbeszerzési eljárás ne vezethessen az ajánlatkérő forrásaihoz képest ésszerűtlenül drága közbeszerzési szerződés odaítéléséhez.

185 A felperes azzal érvel, hogy az elmúlt tíz évben a közösségi szervek által a saját nevükben lefolytatott szinte valamennyi közbeszerzési eljárásban az ajánlatok összehasonlító értékelése az odaítélési szempontok súlyozását tekintve a pénzügyi szempont 50%-os, vagy megközelítően 50%-os figyelembevételével történt, amennyiben nem kizárólag az ár alapján ítélték oda a szerződést. Ez a gyakorlat, amely keretében a bírálóbizottság először a műszaki érték alapján pontozza az ajánlatokat, majd e pontszámot elosztja az ajánlati árral, és az így a legmagasabb pontszámot elérő ajánlattevő nyeri el a szerződést, megfelel a gondos pénzgazdálkodás elvének. E módszerben a minőséget az ajánlattevők kiválasztási szempontjai és az odaítélési szakaszban a műszaki szempontokhoz kapcsolódó értékhatárok alkalmazása biztosítják. Ezzel szemben a jelen esetben választott odaítélési szempontok relatív súlyozása, miszerint a műszaki szempontok 75%-os, a pénzügyi szempont pedig 25%-os súllyal esett számításba a pontok kiosztásánál, gondatlan pénzgazdálkodást jelent, amely semlegesíti, illetve minimalizálja az „árhatást" egy olyan közbeszerzési eljárásban, amelynek célja éppen a „gazdaságilag legelőnyösebb" ajánlat kiválasztása, és amely a közösségi szerv számára ésszerűtlenül drága szolgáltatások igénybevételéhez vezethet arra ösztönözve az ajánlattevőket, hogy túlzott hangsúlyt fektessenek ajánlatuk műszaki értékére annak érdekében, hogy a lehető legmagasabb pontszámot érjék el, és ezzel

végül elnyerjék a szerződést. Ez, a közösségi szervek gyakorlatára tekintettel szokatlan súlyozás emellett közvetett hátrányos megkülönböztetést valósít meg, amennyiben egyértelműen hátrányos helyzetbe hozza a kis- és középvállalkozásokat az olyan ajánlattevőkkel szemben, amelyek a szóban forgó közbeszerzési szerződés tényleges igényeihez képest jóval magasabb műszaki értékkel rendelkező ajánlatot is képesek benyújtani. Ezért e súlyozás ellentétes az ajánlattevőkkel szembeni egyenlő bánásmód követelményével.

186 A felperes végül úgy véli, hogy az EBB nem állíthatja megalapozottan, hogy az ő ajánlata volt a „legrosszabb", mivel ezt olyan értékelés eredményére alapozva teszi, amely maga is jogellenes, és nélkülözi az objektivitást.

187 A felperes a válaszban azzal érvel, hogy az ajánlatok „árhatásának" a jelen esetben választott odaítélési szempontok relatív súlyozásából eredő semlegesítése sérti a végrehajtási rendelet 138. cikkének (3) bekezdését, amely szerint „az ár súlyozása a többi szempontt al összefüggésben nem vezethet az ár jelentőségének figyelmen kívül hagyásához az ajánlattevő [helyesen: a nyertes ajánlattevő] kiválasztásában".

188 Az EBB az ötödik jogalap elutasítását kéri. Azzal érvel, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint az ajánlatkérők nemcsak a szerződés odaítélésének szempontjait állapíthatják meg szabadon, hanem azok relatív súlyozását is. Emellett az Útmutató 2.5.1.2 pontja egyértelműen kimondja, hogy az ár/érték arányon alapuló, a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat szempontja szerint lefolytatott közbeszerzési eljárás esetén a műszaki szempontok nagyobb súllyal eshetnek számításba, mint a pénzügyi szempontok. Összehasonlításként a költségvetési rendelet 97. cikke, valamint a végrehajtási rendelet 138. cikke szintén biztosítja az ajánlatkérők számára az odaítélési szempontok relatív súlyozásának a szerződés tárgyához igazítása céljából szükséges rugalmasságot, és a végrehajtási rendelet 241. cikke előírja, hogy a külső fellépések terén odaítélendő, szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződések esetén a közösségi szerv az odaítélési

szempontok súlyozása során a műszaki szempontokra 80%-os, a pénzügyi szempontra pedig 20%-os súlyt állapíthat meg. A jelen esetben az EBB számára az ajánlatok műszaki értéke és az ajánlattevők kompetenciái meghatározó szempontok voltak, mivel a szóban forgó informatikai alkalmazás a központi feladatát jelentő kölcsöntevékenységek alapját jelenti.

189 Az EBB álláspontja szerint az odaítélési szempontok relatív súlyozása nem volt szokatlan az általa vagy akár az intézmények által odaítélt hasonló jellegű szerződések, valamint az informatikai szervezeti egysége által az „informatikai rendszerek támogatására irányuló szellemi szolgáltatások" tárgyában odaítélt szerződésekben alkalmazott minőségbiztosítási normák fényében.

190 A felperes azon állítását illetően, miszerint az odaítélési szempontok jelen esetben alkalmazott relatív súlyozása a közbeszerzési eljárásban az „árhatás" semlegesítésével hátrányos helyzetbe hozta, az EBB azzal érvel, hogy a felperes ésszerűen nem számíthatott arra, hogy a szerződést neki ítélik oda azon egyetlen okból, hogy a legalacsonyabb árat ajánlotta. Még ha a felperes által hivatkozott súlyszámokat alkalmazta is volna, azaz 50%-kal súlyozta volna a műszaki szempontokat és 50%-kal a pénzügyi szempontot, az EBB a felperes ajánlatát akkor sem fogadta volna el, mivel az ajánlata a műszaki szempontokra sokkal alacsonyabb pontszámot kapott, mint a nyertes ajánlattevő ajánlata. A banki tapasztalatot illetően a nyertes ajánlattevő ajánlata teljes volt, amint azt az ajánlatában szereplő legtöbb személy önéletrajza is igazolja, míg a felperes által ajánlott elemzők közül csak egy rendelkezett a szükséges szakértelemmel banki területen. Álláspontja szerint a felperes szintén nem állíthatja megalapozottan, hogy e relatív súlyozás a közbeszerzési eljárásban semlegesítette az „árhatást", mivel a műszaki értékelés eredményeképpen a bírálóbizottság által el nem utasított öt ajánlat közül az egyik legrosszabbnak minősített műszaki értékkel rendelkező ajánlata, amely

csak éppen hogy jobb volt, mint a műszaki értékelés során elutasított két ajánlaté, a második legmagasabb összpontszámot kapta a pénzügyi szempontra kapott pontszámra tekintettel, mivel az ő ajánlata tartalmazta a legalacsonyabb árajánlatot.

– A Törvényszék álláspontja

191 Emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott határozat nem az odaítélési szempontok eredetileg meghatározott relatív súlyozása alapján került elfogadásra (lásd a fenti 3. pontot), amennyiben az EBB eltért az említett súlyozástól azzal, hogy a nyertes ajánlattevőtől megkövetelte a teljes ajánlati árának csökkentését, mielőtt odaítélte volna neki a szerződést (lásd a fenti 175. pontot). Ugyanakkor, mivel a megtámadott határozat az odaítélési szempontok említett relatív súlyozásának alkalmazásán alapult, amennyiben az ajánlatok összehasonlító értékelésének szakaszában részt vevő más ajánlattevők, köztük a felperes ajánlatának elutasításáról szól, a felperesnek járulékos jelleggel érdeke fűződik e súlyozás jogszerűségi felülvizsgálatának kérelmezéséhez, méghozzá függetlenül az egyenlő bánásmód és a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének a hatodik jogalap vizsgálata során megállapított abból eredő megsértésétől, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás során megváltoztatta az odaítélési szempontok relatív súlyozását (lásd a fenti 182. pontot).

192 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat szempontjának alkalmazása esetén nemcsak a szerződés odaítélési szempontjainak meghatározása, hanem e szempontok súlyozása is az ajánlatkérők választásától függ, feltéve hogy a figyelembe vett szempontok átfogó értékelése alapján lehetővé teszi a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztását (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-234/03. sz., Contse és társai ügyben 2005. október 27-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-9315. o.] 68. pontját és a fenti 109. pontban hivatkozott Strabag Benelux kontra Tanács ügyben hozott ítélet 77. pontját). Emellett az egyenlő bánásmód és a hátrányos

megkülönböztetés tilalma elvének megfelelően az egyes szempontok és részszempontok relatív súlyozása alapulhat olyan szempontok figyelembevételén, amelyek hátrányosan megkülönböztethetik valamelyik ajánlattevőt (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-331/04. sz., ATI EAC e Viaggi di Maio és társai ügyben 2005. november 24-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-10109. o.] 32. pontját és a fenti 142. pontban hivatkozott Lianakis és társai ügyben hozott ítélet 42. és 43. pontját).

193 Az Útmutató bevezetőjéből következik, hogy „az [EBB] álláspontja szerint [a]z [EU közbeszerzések terén alkalmazandó alapelveinek] a legmegfelelőbb alkalmazási módja az, ha minősített ajánlattevőket versenyeztet az áron és a minőségen alapuló kiválasztási eljárásban". Emellett az Útmutató 2.1 pontja utal az „[EBB] azon törekvésére, hogy biztosítsa a legjobb ár/érték arányt" a közbeszerzési szerződéseinek odaítélése során. Az Útmutatónak a „[s]zerződés odaítélési szempontjaira" vonatkozó 2.5.1.2 pontja e tekintetben kifejti, hogy „a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat […] az [EBB] szempontjából" főszabály szerint a „szóban forgó szerződés tárgyához kapcsolódó különböző szempontok […]" figyelembevételével a „legjobb ár/érték arányt" biztosító ajánlatot jelenti.

194 Rendkívüli körülmények fennállása kivételével, amit az EBB köteles indokolni, a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztása érdekében meghatározott szempontok átfogó értékelésének eredményeképpen a legjobb „költség/eredmény", illetve „ár/érték" arány biztosításának követelménye magában foglalja, hogy a pénzügyi szempont relatív súlyozása ne vezessen e szempont semlegesítéséhez a nyertes ajánlattevő kiválasztásában.

195 Elvileg úgy tekinthetnénk, hogy az odaítélési szempontok EBB által meghatározott relatív súlyozása – miszerint a műszaki szempontok 75%-os súllyal estek számításba a pontok kiosztásánál, a pénzügyi szempont pedig 25%-os súllyal – jogszerű volt, mivel egyfelől az EBB azon sajátos értékelését tükrözi, amely szerint tekintettel a szerződés természetére és tárgyára, amely a központi feladatát jelentő kölcsöntevékenységek

alapját jelentő informatikai alkalmazásra irányul, az ár, ha nem is elhanyagolható, másodlagos jelentőségű a műszaki értékhez képest, és másfelől e súlyozást ugyanolyan módon és átláthatóan alkalmazták valamennyi ajánlattevőre.

196 Ugyanakkor, amint az eset körülményeiből kitűnik, az EBB végül az ajánlatok összehasonlító értékelésének eredményére tekintettel megállapította, hogy a pénzügyi szempont eredeti súlyozása túlságosan semlegesítette az említett szempont hatását a nyertes ajánlattevő kiválasztásában, és ennélfogva az ár szempontjának a fontosságát újra kellett értékelnie a szerződés nyertes ajánlattevő részére történő odaítélése céljából, amire az ez utóbbival a 2008. január 29-én tartott megbeszélésen sor is került (lásd a fenti 175. pontot).

197 Következésképpen a megtámadott határozat, amennyiben az ajánlatok összehasonlító értékelésének szakaszában részt vevő más ajánlattevők, köztük a felperes ajánlatának elutasításáról szól, az odaítélési szempontok olyan relatív súlyozásának alkalmazásán alapul, amelyről az EBB az elfogadásakor úgy ítélte meg, hogy túlságosan semlegesítette a pénzügyi szempont hatását, és amely ennélfogva a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztása érdekében meghatározott szempontok átfogó értékelésének eredményeképpen nem tette lehetővé a legjobb „költség/eredmény", illetve „ár/érték" arány biztosítását.

198 Emellett a fentiekből, valamint a hatodik jogalap vizsgálatából kitűnik, hogy az EBB az odaítélési szempontok súlyozásának a közbeszerzési eljárás során történő módosításával megsértette az egyenlő bánásmód és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét.

199 A fenti megfontolásokra tekintettel a kereset hatodik jogalapjának helyt kell adni.

200 A fenti megállapításokból következik, hogy a megsemmisítés iránti kérelem alátámasztására felhozott mind a hat jogalap megalapozott, és ezért annak helyt kell adni, és a megtámadott határozatot meg kell semmisíteni.

A kártérítési kérelemről

A felek érvei

201 A felperes azt kéri a Törvényszéktől, hogy amennyiben megállapítja, hogy a megtámadott határozatot a közbeszerzési eljárásokra alkalmazandó jog és/vagy az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvének megsértésével fogadták el, és figyelembe véve, hogy valószínűleg a szerződésnek a nyertes ajánlattevő által a megtámadott határozat alapján történő teljesítését követően fog határozatot hozni a jelen ügyben, az EK 235. cikk és az EK 288. cikk alapján kötelezze az EBB-t 1 940 000 euró összegű kártérítés fizetésére.

202 A felperes álláspontja szerint a következő okok miatt kell helyt adni kártérítési kérelmének.

203 Először is a felperes arra hivatkozik, hogy az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a Közösség, illetve a jelen esetben az EBB felelősségét kiváltó, magánszemélyeket védő magasabb szintű jogi norma, vagy magánszemélyek számára jogokat keletkeztető jogszabály kellően súlyos megsértése történt. E jogsértést az ajánlatkérőként eljáró EBB követte el, és az a megtámadott határozat, illetve az annak alapjául szolgáló értékelés „jogellenességéből" fakad, amint az a keresetlevélben ismertetésre került,

nevezetesen a közbeszerzési eljárásokra alkalmazandó jognak, az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvének és az Útmutató rendelkezéseinek megsértése, az elkésett tájékoztatás, a megtámadott határozat elégtelen indokolása, hátrányosan megkülönböztető szempontok alkalmazása, a szerződés odaítélési szempontjainak és az ajánlattevők kiválasztási szempontjainak összekeverése, és végül a műszaki szempontoknak és a pénzügyi szempontnak a közbeszerzési eljárás odaítélési szakaszában történt jogellenes relatív súlyozása által.

204 A felperes azt állítja továbbá, hogy a megtámadott határozat következtében kára keletkezett, amely megfelel azon bruttó bevételnek, amelytől annak következtében fosztották meg jogellenesen, hogy a szerződést a nyertes ajánlattevőnek, és nem neki ítélték oda. Amennyiben a Törvényszék megállapítja, hogy az ajánlatát az első helyre kellett volna rangsorolni az ajánlatok összehasonlító értékelését követően, e kárt az EBB-nek kell felróni annak érdekében, hogy a közbeszerzési eljárásban elkövetett jogsértései miatt megfelelően szankcionálják, vagy amint a tárgyaláson a Törvényszék kérdésére válaszolva előadta, annak érdekében, hogy az EBB részt vállaljon azon fix költségből és gazdasági kockázatból, amelyet a felperes a közbeszerzési eljárások terén kifejtett tevékenysége során visel. Ezzel szemben a felperes egyértelműen kijelentette, hogy nem a közbeszerzési eljárásban való részvételével járó költségek megtérítését kéri.

205 Végül a felperes előadja, hogy kárát számszerűsítette. Annak összege mintegy 1 940 000 euró. Ezen utóbbi összeget illetően figyelembe kell venni azt, hogy a bruttó bevétele az ilyen típusú szolgáltatások esetében a kapott ár mintegy 50%-a lenne, amint azt a Bizottság által az általa finanszírozott kutatásfejlesztési projektek keretében jóváhagyott pénzügyi elszámolások igazolják. Mivel az ajánlattételhez szükséges dokumentáció szerint az EBB összesen tíz szakértő szolgáltatásaira tartott igényt (négy fő a karbantartással, hat fő a projektekkel foglalkozott), és mivel az ajánlatában megjelölt „átlagos napidíj” 441 euró volt, az ezen ajánlatnak megfelelő ár a következőképpen számítható ki: 441 euró szorozva évi 220 munkanappal, szorozva évi 10 fővel

szorozva 4 évvel, ami körülbelül 3,88 millió euró. Ez az ár megfelel a közbeszerzési szerződés vonatkozásában bejelentett 3,5 millió és 7 millió euró közötti költségvetésnek. A meg nem kapott bruttó bevétel ezért a 3,88 millió euró 50%-ának, azaz 1,94 millió eurónak felelne meg.

206 Az EBB másodlagosan arra hivatkozik, hogy a kártérítési kérelem nem megalapozott. Az ítélkezési gyakorlat szerint, amennyiben a szerződésen kívüli felelősség megállapításának akár csak egy feltétele is nem teljesül, a keresetet teljes egészében el kell utasítani, anélkül hogy vizsgálni kellene az említett felelősség megállapításának többi feltételét. A jelen esetben elegendő tehát azt megállapítani, hogy nem követett el semmilyen szabálytalanságot vagy jogsértést, amely alapján a közbeszerzési eljárásban megállapítható lenne a Közösség szerződésen kívüli felelőssége. Emellett a felperes nem kérhet megalapozottan olyan összegű kártérítést, amely a szerződés részére történő odaítélése esetén általa kapott bruttó bevételnek felel meg. Az állítólagosan elmaradt haszon álláspontja szerint jövőbeli és hipotetikus, mivel, még ha a szerződést nem is a nyertes ajánlattevőnek ítélte volna oda a megtámadott határozat és a vitatott értékelés alapján, a felperes nem lehet biztos abban, hogy azt neki ítélte volna oda. Igaz, hogy a Törvényszék megsemmisítheti a szerződés odaítéléséről szóló határozatot, azonban nem kötelezheti az adott közösségi szervetet a szerződés egy meghatározott ajánlattevő részére történő odaítélésére. Ennélfogva az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően az ilyen kár nem vehető figyelembe.

A Törvényszék álláspontja

207 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Közösség EK 288. cikk második bekezdése szerinti, szerződésen kívüli felelősségének megállapíthatósága feltételezi a közösségi intézménynek felrótt magatartás jogellenességére, a kár tényleges bekövetkezésére, valamint a magatartás és az állítólagos kár közötti okozati összefüggésre vonatkozó feltételek egyidejű fennállását. Következésképpen a Közösség felelőssége csak akkor

állapítható meg, ha valamennyi fent említett feltétel teljesül (a Bíróság 26/81. sz., Oleifici Mediterranei kontra EGK ügyben 1982. szeptember 29-én hozott ítéletének [EBHT 1982., 3057. o.] 16. pontja és a Törvényszék T-336/94. sz., Efisol kontra Bizottság ügyben 1996. október 16-án hozott ítéletének [EBHT 1996., II-1343. o.] 30. pontja).

208 A jelen ügyben azzal kell kezdeni a vizsgálatot, hogy teljesül-e az EBB jogellenes magatartása és a felperes által hivatkozott kár közötti okozati összefüggés fennállására vonatkozó feltétel.

209 A felrótt magatartás és a hivatkozott kár közötti okozati összefüggésre vonatkozó feltételt illetően az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy az állítólagos kárnak a felrótt magatartásból kellőképpen közvetlenül kell következnie, vagyis ez utóbbinak a kár meghatározó okának kell lennie (lásd ebben az értelemben a Bíróság 64/76., 113/76., 167/78., 239/78., 27/79., 28/79. és 45/79. sz., Dumortier és társai kontra Tanács egyesített ügyekben 1979. október 4-én hozott ítéletének [EBHT 1979., 3091. o.] 21. pontját, és a Törvényszék T-175/94. sz., International Procurement Services kontra Bizottság ügyben 1996. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1996., II-729. o.] 55. pontját). Az okozati összefüggést a felpereseknek kell bizonyítaniuk (lásd a Bíróság C-363/88. és C-364/88. sz., Finsider és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1992. január 30-án hozott ítéletének [EBHT 1992., I-359. o.] 25. pontját, és a Törvényszék T-220/96. sz., EVO kontra Tanács és Bizottság ügyben 2002. április 24-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-2265. o.] 41. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

210 Amint a keresetlevélből kitűnik (lásd a fenti 81. pontot), a felperes „az általa a szerződés részére történő odaítélése esetén a közbeszerzés keretében bruttó bevételként kapott összeg becsült értékének” megfelelő összegű kártérítést kér. Beadványaiban elismeri, hogy az EBB csak akkor kötelezhető arra, hogy az elmaradt bruttó bevételének megfelelő kártérítést fizessen, ha a Törvényszék megállapítja, hogy az ajánlatát első helyre kellett volna rangsorolni az ajánlatok összehasonlító értékelésének eredményeképpen (lásd a fenti 204. pontot). A felperes kártérítési kérelme tehát azon a meggyőződésen alapul, hogy a megtámadott határozat megakadályozta a szerződés elnyerésében és az annak végrehajtására irányuló keretmegállapodás EBB-vel való megkötésében. Az ilyen kérelmet úgy kell értelmezni, hogy annak célja nem a szerződés megkötésére vonatkozó esély elvesztése miatti kár megtérítése, hanem magának a szerződésnek az elvesztése miatti kár megtérítése. Ezt nem kérdőjelezi meg az, hogy

a tárgyaláson a Törvényszék kérdésére válaszolva a felperes kijelentette, hogy a kártérítési kérelem bizonyos szempontból az esély elvesztését is magában foglalja, mivel a szerződés megkötésének elmaradása a részéről csökkenti annak az esélyét, hogy a jövőben más közbeszerzési eljárásokat nyerhessen el, és általánosságban véve megtérüljenek a közbeszerzési eljárásokban való részvételével járó fix költségei. Azon túlmenően ugyanis, hogy ezen új kártérítési kérelmeket a felperes elkésetten terjesztette elő, és ezért azok elfogadhatatlanok, azok nem a felperes által a szerződés megkötésére vonatkozó esély elvesztésén alapulnak, hanem annak következményein, amik szerinte közvetlenül magából a szerződés elvesztéséből erednek.

211 A jelen esetben a felperes nem bizonyította, hogy az ajánlatát az első helyre kellett volna rangsorolni az ajánlatok összehasonlító értékelése során, és nem is szolgált olyan információkkal, amelyek alapján a Törvényszék bizonyossággal megállapíthatná ezt. Mindenesetre még ha el is fogadnánk, hogy a felperes ajánlatát az első helyre kellett volna rangsorolni, és hogy a felperesnek kellett volna elnyernie a szerződést, ez nem kötelezné az EBB-t arra, hogy megkösse vele a keretmegállapodást. Semmilyen elv vagy az EBB közbeszerzési eljárásaira vonatkozó jogszabály nem írja elő ugyanis, hogy az EBB köteles megkötni a közbeszerzési szerződést a közbeszerzési eljárás eredményeképpen nyertes ajánlattevőként kiválasztott személlyel (lásd ebben az értelemben és analógia útján a fenti 147. pontban hivatkozott Fracasso és Leitschutz ügyben hozott ítélet 24. és 25. pontját, valamint a fenti 125. pontban hivatkozott Embassy Limousines & Services kontra parlament ügyben hozott ítélet 54. pontját).

212 Ennélfogva nem állapítható meg okozati összefüggés a megsemmisítés iránti kérelem vizsgálata során jogellenesnek minősített megtámadott határozatnak az EBB általi elfogadása és a felperes által hivatkozott, a szerződés elvesztéséből eredő kár között. Következésképpen a felperes nem kérheti megalapozottan az abból eredő kárának a megtérítését, hogy nem köthette meg a keretmegállapodást az EBB-vel, és így nem teljesíthette a szerződést.

213 A fentiekből következik, hogy a kártérítési kérelmet teljes egészében el kell utasítani.

214 Ez nem érinti a felperest az EUMSZ 266. cikk alkalmazása alapján a korábbi helyzetének a megtámadott határozat megsemmisítése következtében történő helyreállítása címén esetlegesen megillető kompenzációt (lásd a fenti 67. pontot).

A költségekről

215 A felperes kifejti, hogy a jelen eljárást azért kellett megindítania, és azért kellett kártérítést kérnie, mert az EBB tévesen értékelte ajánlatát, és nem tájékoztatta a nyertes ajánlattevő ajánlatának jellemzőiről és az ő ajánlatához képest megállapított relatív előnyeiről. Az indokolás hiánya, valamint az, hogy kérelmei ellenére a bírálati jelentést soha nem küldték meg neki, elegendő ok arra, hogy az EBB-t keresetének esetleges elutasítása esetén is kötelezzék a költségek viselésére.

216 Az EBB álláspontja szerint az eljárási szabályzat 87. cikke 3. §-a második bekezdésének a feltételei a jelen esetben nem teljesülnek, és ezért ugyanezen rendelet 87. cikkének 2. §-át kell alkalmazni. A felperes nem bizonyította, hogy szükségtelenül vagy rosszhiszeműen okozott költségeket kellett volna viselnie, és ez nem is történt így. Emellett figyelembe kell venni, hogy az EBB válaszolt a felperes kiegészítő tájékoztatás iránti kérelmeire, többek között a 2008. augusztus 1-jei levelében (a Törvényszék T-169/00. sz., Esedra kontra Bizottság ügyben 2002. február 26-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-609. o.] 192. pontja). A felperes tehát a keresetlevelének benyújtása idején már rendelkezett valamennyi, a jogai védelméhez szükséges információval.

217 Az eljárási szabályzata 87. cikke 3. §-ának második bekezdése értelmében a Törvényszék valamely felet kötelezheti az olyan költségeknek a másik fél részére történő megfizetésére, amelyeket megítélése szerint ez a fél szükségtelenül vagy rosszhiszeműen okozott a másik félnek. A jelen esetben – tekintettel arra, hogy a megtámadott határozat indokolása elégtelen volt, valamint az EBB által a közbeszerzési eljárás során elkövetett számos jogellenességre, amelyek az említett határozat elfogadásához

vezettek, ami végül a felperest a jelen kereset benyújtására kényszerítette – az EBB-t kell kötelezni valamennyi költség viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) **A Törvényszék megsemmisíti az Európai Beruházási Bank (EBB) azon határozatát, amelyben az elutasította az Evropaïki Dynamiki – Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE által „a »Loans Front Office« rendszer (Serapis) karbantartásához, támogatásához és fejlesztéséhez biztosítandó segítségnyújtás" tárgyú szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési eljárás keretében (2007/S 176-215155) benyújtott ajánlatot, és a szerződést a Sybase BVBA részére ítélte oda.**

2) **A Törvényszék a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.**

3) **A Törvényszék az EBB-t kötelezi a költségek viselésére.**

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Kihirdetve Luxembourgban, a 2011. szeptember 20-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

A jogvita előzményei ..... II - 6379

Az eljárás és a felek kérelmei ..... II - 6384

A jogkérdésről ..... II - 6386

1. A kereset elfogadhatóságáról ..... II - 6386

A Törvényszék hatásköréről ..... II - 6387

A felek érvei ..... II - 6387

A Törvényszék álláspontja ..... II - 6389

A felperesnek a megtámadott határozat megsemmisítéséhez fűződő érdekéről .... II - 6400

A felek érvei ..... II - 6400

A Törvényszék álláspontja ..... II - 6401

A közbeszerzési eljárásban az ajánlatok összehasonlító értékelése során alkalmazott módszer vitatásának hiányáról ..... II - 6404

A felek érvei ..... II - 6404

A Törvényszék álláspontja ..... II - 6404

A kártérítési kérelem egyértelműségének hiányáról ..... II - 6406

A felek érvei ..... II - 6406

A Törvényszék álláspontja ..... II - 6406

2. Az ügy érdeméről ..... II - 6408

Az alkalmazandó jogról ..... II - 6408

A felek érvei ..... II - 6408

A Törvényszék álláspontja ..... II - 6409

A megsemmisítés iránti kérelemről ..... II - 6413

Az első és a második jogalapról ..... II - 6414

– A felek érvei ..... II - 6414

– A Törvényszék álláspontja ..... II - 6416

A harmadik és negyedik jogalapról ..... II - 6427

– A felek érvei ..... II - 6427

– A Törvényszék álláspontja ..... II - 6430

A hatodik jogalapról ..... II - 6437

– A felek érvei ..... II - 6437

– A Törvényszék álláspontja ..... II - 6440

Az ötödik jogalapról ..... II - 6452

– A felek érvei ..... II - 6452

– A Törvényszék álláspontja ..... II - 6456

A kártérítési kérelemről ..... II - 6459

A felek érvei ..... II - 6459

A Törvényszék álláspontja ..... II - 6461

A költségekről ..... II - 6464